

(FINANCIEEL) JAARVERSLAG

2019

Schoolvereniging voor Neutraal Bijzonder
Onderwijs Casimir
te Gouda

GROENENDIJK
onderwijsadministratie

Bezoekadres Trapezium 210, Sliedrecht
Postadres Postbus 80, 3360 AB Sliedrecht

T (0184) 41 25 07
<http://www.groenendijk.nl/>

INHOUDSOPGAVE

A TOELICHTING OP ONDERDELEN VAN HET JAARVERSLAG	
Bestuursverslag	1
Financiële positie	27
Kengetallen	28
B JAARREKENING	
B1 Grondslagen	29
B2 Balans per 31 december 2019	34
B3 Staat van baten en lasten 2019	36
B4 Kasstroomoverzicht 2019	37
B5 Toelichting behorende tot de balans	38
B6 Toelichting behorende tot de staat van baten en lasten	44
B7 Niet uit de balans blijvende activa en verplichtingen	51
B8 Gebeurtenissen na balansdatum	52
B9 Statutaire regeling omtrent bestemming resultaat	53
B10 Vaststelling jaarverslag	54
C OVERIGE GEGEVENS	
Controleverklaring	55

Jaarverslag 2019

Naam	Schoolvereniging voor Bijzonder Neutraal Onderwijs Casimir
Werkgeversnummer	95655
Bezoekadres	Groeneweg 27
Postcode	2801ZA
Woonplaats	Gouda
Vastgesteld	31-03-2020
Versie	1.2 29-04-2020

Inhoudsopgave

1	Verslag Bestuur en Directie	3
2	Bestuur en Organisatie	4
2.1	De schoolvereniging	4
2.2	Organisatiestructuur.....	4
2.3	Medezeggenschapsraad (MR).....	5
2.4	Bestuursondersteuning.....	5
2.5	Samenwerkingsverband	5
2.6	Klachten	6
2.7	Onderzoek	6
2.8	Internationalisering	6
2.9	Zaken met een politieke of maatschappelijke impact	6
2.10	Informatie over de maatschappelijke aspecten van het 'ondernemen'	7
3	Strategie en beleid	8
3.1	Samenvatting strategie	8
3.2	Beleidsdoelstellingen.....	9
3.3	Kwaliteitsbeleid.....	9
4	Onderwijs en leerlingen	10
4.1	Toelatingsbeleid	10
4.2	Inspectie-Toezicht arrangement en Predicaat Excellente School	10
4.3	Ontwikkeling aantal leerlingen	10
4.4	Onderwijsresultaten	10
4.5	Onderwijskundige ontwikkelingen	11
5	Personeel	12
5.1	Ontwikkeling formatie	12
5.2	Ziekteverzuim	13
5.3	Personele ontwikkelingen	13
5.4	Inzet middelen werkdrukakkoord	14
5.5	Inzet middelen Prestatie box	14
5.6	Inzet middelen Samenwerkingsverband	15
5.7	Gevoerde beleid inzake beheersing van uitkering na ontslag	15
5.8	Toekomstige ontwikkelingen	15
6	Huisvesting en materiële lasten.....	16
6.1	Ontwikkeling huisvesting	16
6.2	Ontwikkeling materiële lasten.....	16
6.3	Duurzaamheid	16
7	Financiën	17
7.1	Balans	17
7.2	Kengetallen.....	17
7.3	Staat van baten en Lasten	18
7.4	Treasuryverslag	19
8	Continuïteitsparagraaf	20
8.1	Meerjaren kengetallen	20
8.2	Meerjarenbegroting	20
8.3	Meerjarenbalans.....	21
8.4	Meerjaren kasstroomoverzicht	23
8.5	Ontwikkeling Treasury	23
9	Risicoparagraaf.....	24
9.1	Planning en control	24
9.2	Belangrijkste risico's en onzekerheden.....	24
9.3	Verslag Intern Toezichthoudend Orgaan.....	25

1 Verslag Bestuur en Directie

Het bestuur van de Schoolvereniging voor Neutraal Bijzonder Onderwijs Casimir heeft het genoegen u het jaarverslag over 2019 van de Schoolvereniging voor Neutraal Bijzonder Onderwijs Casimir aan te bieden. Wij hebben het jaarverslag van de Schoolvereniging goedgekeurd. Het door ons benoemde Accountantskantoor Van Ree heeft haar goedkeuring verleend aan de jaarrekening 2019 van Schoolvereniging voor Neutraal Bijzonder Onderwijs Casimir.

In 2019 zijn er maandelijks bestuursvergaderingen gehouden. In het voor- en najaar zijn er Algemene Ledenvergaderingen gehouden. De algemene ledenvergadering van het najaar stond in het teken van de keuze van de locatie voor de uitbreiding van de school. De locatie Herpstraat zal in de komende jaren gerenoveerd worden waarna het weer voor 40 jaar voor onderwijs geschikt gemaakt gaat worden. De financiering van deze renovatie wordt door de gemeente Gouda betaald in het kader van het gemeentelijke integraal huisvestingsplan.

De landelijke onrust over de kwaliteit van het primaire onderwijs en ook de bekostiging ervan ging ook aan de Casimirschool niet voorbij. Hoewel wij intern de zaken goed op orde hebben, de groepen niet te groot zijn en er veel aandacht is voor arbeidsomstandigheden maken de teamleden zich zorgen over het onderwijs. De landelijke stakingsacties werden door de teamleden ondersteund. Het overleg hierover met de medezeggenschapsraad verliep goed.

In het jaarverslag 2019 legt Schoolvereniging voor Neutraal Bijzonder Onderwijs Casimir verantwoording af over het gevoerde beleid en de bereikte resultaten in het kalenderjaar 2019. De financiële jaarrekening van Casimir is opgenomen in het jaarverslag. Het jaarverslag bevat ook gegevens van de schooljaren 2018-2019 en 2019-2020. Het meerjarenbeleidsplan 2019-2023 verwoordt de strategische keuzes en wordt daarom als leidraad gebruikt bij het jaarverslag.

Het kalenderjaar 2019 is afgesloten met een resultaat van afgerond € 26.455 positief, ten opzichte van een begroot resultaat van € 28.762 positief. Het verschil wordt voornamelijk veroorzaakt door een aantal afwijkingen in de staat van baten en lasten.

Het leerlingaantal is het afgelopen jaar stabiel gebleven rond de 380 leerlingen. We maakten gebruik van zes lokalen in het schoolgebouw aan de Herpstraat 1 in Gouda, dat d.m.v. medegebruik betaald wordt aan de gemeente Gouda.

De kwaliteit van het onderwijs is door de onderwijsinspectie beoordeeld als excellent. De focus van de schoolvereniging op kwaliteit is onverminderd in alle lagen van de schoolvereniging zichtbaar. Onze "Daltonkwaliteit" is gewaarborgd door onze licentie van de Nederlandse Dalton Vereniging. De visitatie en beoordeling gebeurt door deskundige, ervaren collega's afkomstig uit het Daltononderwijs die de kwaliteit van onze school als 'critical friends' eens in de vijf jaar beoordelen. In het najaar van 2020 zal deze visitatie weer plaatsvinden.

Voor ons (financieel) beleid maken we gebruik van een planning & control (P&C) cyclus. In ons P&C-overzicht is voor het gehele jaar opgenomen wanneer er wat moet gebeuren en door wie. Hierin zijn onder meer opgenomen de begroting, het jaarverslag, het jaarplan, de kwartaalrapportages en het formatieplan.

Het bestuur kijkt met tevredenheid terug op de activiteiten die in 2019 zijn uitgevoerd en de aandacht en energie die gestoken is door directie en het team van de Casimirschool in het onderwijs.

Maart 2020

Wouter Groot
Directeur-Bestuurder

2 Bestuur en Organisatie

2.1 De schoolvereniging

Sinds 1923 bestaat de schoolvereniging voor Neutraal Bijzonder Onderwijs voor Gouda en omstreken. Neutraal, omdat de school uitgaat van gelijkwaardigheid van levensbeschouwingen en maatschappelijke stromingen. Bijzonder, omdat de ouders lid zijn van de vereniging zodra hun kind op school zit.

Onder de schoolvereniging, bevoegd gezag nummer 95655 valt de onderstaande school:

Brin	School	Adres	Postcode	Plaats
05VU	Casimirschool	Groeneweg 27	2801ZA	Gouda

2.2 Organisatiestructuur

Op de Casimirschool wordt gewerkt in volgens de principes van Continuous Improvement. Naast teamwork ligt de focus ook op samenwerking en gedeeld leiderschap. Er zijn leiderschapsteams, ontwikkelteams, activiteitenteams, klassenteams en leerteams. Deze organisatiestructuur is die van een netwerkorganisatie met gedeelde verantwoordelijkheid. Het ontwerp is rondom deze structuur opgebouwd en heeft een positieve invloed op het leervermogen, flexibiliteit en wendbaarheid.

In het Leiderschapsteam zitten LT-ers en de directeur. Het leiderschapsteam is verantwoordelijk voor het realiseren van de missie en visie, draagt zorg voor de verbinding, samenhang en samenwerking, formeert een aantal tijdelijke professionele ontwikkelteams en vertegenwoordigt meerdere geledingen van de school. Het Leiderschapsteam heeft in totaal negen dagen per week om taken uit te voeren, vijf voor het LT en vier voor de directeur. De onderwijsspecialisten (intern begeleiders), die ook deel uitmaken van het leiderschapsteam, hebben samen zes dagen beschikbaar.

De ontwikkelteams leiden de ontwikkelingen en organiseren betrokkenheid, zetten pilots uit, richten proeftuinen in. Activiteitenteams regelen de activiteiten die door de school georganiseerd worden. Zij mobiliseren andere collega's voor de uitvoering, als dat nodig is. In de loop van 2019 is er een eventmanager aangesteld die het team ondersteunt bij het organiseren van activiteiten. In Leerteams organiseren de medewerkers hun individuele ontwikkeling. Klassenteams, ten slotte, vormen het hart van de school. Daar maken we met elkaar de onderwijskwaliteit. De klassenteams kunnen verschillend in samenstelling zijn en worden naar behoefte ingericht door iedereen in de organisatie. Hieronder vallen ook de leerlingbespreking en intervisie. Klassenteams zijn gericht op het primaire onderwijsproces en de onderwijskwaliteit.

De structuur heeft veel invloed op andere factoren zoals strategie, systemen en stijl en maakt het mogelijk om de missie van de school uit te voeren. Daarmee probeert de school zo optimaal mogelijk te realiseren dat structureel aan kwaliteit wordt gewerkt door alle teamleden, dus niet alleen door de directie. Waar nodig wordt het beleid bijgesteld volgens de "Plan-do-check-act-cyclus". De directeur-bestuurder is verantwoordelijk voor de uitvoering van de kwaliteitszorg; taakbeleid is de eigen verantwoordelijkheid van de leerkrachten.

Leiderschapsteam in 2019	
Naam	Functie
Wouter Groot	Directeur-bestuurder
Renske Kleintjes	Adjunct-directeur
Annemieke Bezemer	LT
Sanne de Graas	LT/IB
Ineke Vermeulen	LT/IB
Kirsten de Boer	LT
John Tak	LT (afgetreden juli 2019)
Boukje Fransen	LT
Jetse Miedema	LT

Nevenfuncties directieleden	
Naam	Nevenfunctie(s)
Wouter Groot	Eigenaar Groot's Onderwijsadvies Voorzitter Algemeen Bestuur Samenwerkingsverband PO Midden Holland
Renske Kleintjes	Geen

2.3 Medezeggenschapsraad (MR)

De medezeggenschapsraad (MR) is een democratisch orgaan van de school, waarin zowel ouders als leerkrachten zitting hebben. De MR van de Casimirschool bestaat uit vijf leden. Hiervan worden drie leden gekozen uit en door de ouders en twee leden uit en door het personeel. De MR is aanspreekbaar voor alle ouders en leerkrachten over allerlei aangelegenheden die de school betreffen. De MR kan zowel gevraagd als ongevraagd adviezen geven en/of instemmen met betrekking tot bepaalde voorgenomen besluiten. Zo heeft bijvoorbeeld de MR-instemmingsrecht bij het vaststellen van het schoolplan en het vakantierooster. De MR doet eenmaal per jaar verslag van zijn activiteiten op de algemene ledenvergadering.

MR in 2019		
MR-vertegenwoordiger	Functie	Geleding
Sander Blankendaal	Voorzitter	Ouder
Laurens Malmberg	Secretaris	Ouder
Ralph Gomersbach	Lid	Ouder
Elles Verhulst	Lid	Personeel
Karin Slegtenhorst	Lid	Personeel
Olga Aarts	Lid	Personeel

2.4 Bestuursondersteuning

Bestuur en directie worden in haar taken ondersteund door een interne bestuursondersteuner (mevr. J. Rozendaal), een externe controller (dhr. G. Kroese) en administratiekantoor Groenendijk Onderwijs Administratie te Sliedrecht.

2.5 Samenwerkingsverband

De Casimirschool valt volgens de regio-indeling (regionummer 28-14) onder het Samenwerkingsverband PO Midden-Holland. In het Samenwerkingsverband PO Midden-Holland werken 21 schoolbesturen en zo'n 90 scholen met elkaar samen om bijna 19.000 leerlingen in de basisschooleeftijd passend onderwijs te bieden. De scholen staan in de gemeenten Bodegraven-Reeuwijk, Gouda, Krimpenerwaard, Waddinxveen, in een deel van Zuidplas en in een deel van Alphen aan den Rijn (de kern Boskoop).

Ieder kind een zo passend mogelijke plek in het onderwijs. Dat is het doel van passend onderwijs. Scholen hebben daarom een zorgplicht voor kinderen die extra ondersteuning behoeven. Dat betekent dat als ouders hun kind aanmelden bij de school van hun keuze, die school de taak heeft het kind een passende onderwijsplek te bieden – op de eigen school, of op een andere school in het reguliere onderwijs of in het speciaal (basis) onderwijs.

Uitgangspunt binnen SWV PO Midden Holland is: thuisnabij passend onderwijs, met expertise inzet vanuit het SWV. Dat betekent onder meer:

- Schoolondersteuningsprofielen, waarin de basiskwaliteit en basisondersteuning tenminste moeten voldoen aan de binnen het samenwerkingsverband gestelde normen en criteria;
- Professionalisering van personeel tot tenminste het niveau van de basisondersteuning, met daarbij speciaal aandacht voor vroeg signalering en handelingsgericht werken;
- Ontwikkelingsperspectief opstellen samen met de ouders voor elke leerling met extra ondersteuningsbehoefte die de basisondersteuning overstijgt.

Voor meer informatie zie de website van samenwerkingsverband: <http://swv-po-mh.nl>

2.6 Klachten

Op grond van de Kwaliteitswet zijn de schoolbesturen verplicht (artikel 14 WPO en 23 WEC) een klachtenregeling te hebben. Het klachtrecht heeft een belangrijke signaalfunctie met betrekking tot de kwaliteit van het onderwijs. Door de klachtenregeling ontvangen het bevoegd gezag en de school op eenvoudige wijze signalen die hen kunnen ondersteunen bij het verbeteren van het onderwijs en de goede gang van zaken op school.

Als er klachten zijn over de dagelijkse gang van zaken in de school worden deze in onderling overleg tussen ouders, leerlingen, personeel en schoolleiding afgehandeld. Als dat echter, gelet op de aard van de klacht, niet mogelijk is of indien de afhandeling niet naar tevredenheid heeft plaatsgevonden, kan een beroep worden gedaan op de klachtenregeling. Mocht dit niet bevredigend verlopen, dan is er de mogelijkheid om zich te wenden tot de Geschillencommissie Bijzonder Onderwijs.

Het afgelopen jaar zijn er geen klachten binnengekomen bij het bestuur.

2.7 Onderzoek

In onderwijsontwikkeling is het van belang om een onderzoekende houding te stimuleren en daarmee praktijkkennis te ontwikkelen die werkt voor ons onderwijs. Vele ontwikkelingen in het huidige het onderwijs moeten nog worden uitgewerkt. Hoe kunnen we de ononderbroken leerlijn van kinderen ontwikkelen? Wat is de rol van digitalisering in de toekomst? Wat betekent dit voor het leren? Hoe passend is passend onderwijs?

In 2018 hebben wij de waarde van gezamenlijk onderzoek door scholen en lectoraat vernieuwingsonderwijs ervaren. Dit heeft ons praktijkkennis opgeleverd rondom zelfsturing bij leerlingen.

In 2019 zijn we wederom met het lectoraat vernieuwingsonderwijs en Hogeschool Thomas More een nieuw onderwijskundig onderzoek gestart. Wij zien het als onze taak om, als voorloperschool, de resultaten van onze onderzoeken te delen met het onderwijs in Nederland. Een voorbeeld daarvan is de publicatie 'iSelf', van het lectoraat vernieuwingsonderwijs.

Wij doen momenteel onderzoek naar het bevorderen van zelfregulatie bij onderzoekend leren. Dit project levert een leerlinggerichte didactiek op voor het ondersteunen van het plannen en monitoren van leerlingen tijdens onderzoekend leren binnen W&T lessen zodat onderzoekend leren bijdraagt aan het leren van alle leerlingen. Allereerst ontwikkelen we algemeen geldende didactische richtlijnen zodat basisschoolleraren gerichte zelfregulatieondersteuning in hun eigen W&T lessen kunnen bieden.

Daarnaast leveren we een concrete lessenserie en een leeromgeving voor onderzoekend leren op waarin ondersteuning van zelfregulatie wordt geboden. Dit betekent dat we materialen ontwikkelen die concreet ingebed worden in een bestaande lessenserie W&T: BE COOL! (Bevorderen van Excellentie door Coöperatief Onderzoekend en Ontwerpend Leren). BE COOL! is een lessenserie W&T waarbij leerlingen onderzoekend leren in een digitale leeromgeving.

In dit project hanteren we BE COOL! als testomgeving voor de te ontwikkelen materialen, waarbij we nadrukkelijk streven naar een brede toepassing van de in dit project ontwikkelde kennis en interventies voor basisscholen die met onderzoekend leren tijdens de W&T lessen aan de slag gaan. Dit onderzoek loopt tot mei 2021.

Meer informatie over dit onderzoek is te vinden op:

<https://www.techyourfuture.nl/a-1275/bevorderen-zelfregulatie-bij-onderzoekend-leren>

2.8 Internationalisering

Onze kinderen groeien steeds meer op in een geglobaliseerde samenleving. Het is belangrijk om de wereld de school in te halen en de leerling de wereld in. Er is bij internationalisering aan dacht voor:

- Wereldburgerschap: door wekelijks aandacht voor internationale ontwikkelingen tijdens de reguliere lessen, filosoferen en debatteren.
- Uitwisseling: ook in 2019 hebben onze kinderen in de groepen 8 gecorrespondeerd met leerlingen van een school in Antioch, Illinois, USA.
- Onderwijskundige samenwerking: de directeur-bestuurder heeft internationale contacten op het gebied van leiderschap, kwaliteit en onderwijsontwikkeling. Een intensieve samenwerking op het gebied van Continuous Improvement met Dr. Jay Marino, International Educational Continuous Improvement Consultant.
- Vroeg vreemdetalenonderwijs: op onze school geven we Engels vanaf groep 1. Deze taalontwikkeling wordt opgebouwd in de loop der jaren en steeds vaker ingezet voor internationale uitwisseling. Frans in de bovenbouw zit in het verrijkingsprogramma.
- Internationaal georiënteerde leerinhouden: bij lessen, projecten, thema's en activiteiten wordt het onderwijs geschaald, waarbij er sprake is van thuis nabij en internationale inbedding van leeractiviteiten.
- Culturele vorming: bij de verschillende onderdelen van cultuuronderwijs, bijvoorbeeld bij beeldende vorming, dans, muziek en erfgoededucatie leren de kinderen aspecten van rijke culturen wereldwijd.

2.9 Zaken met een politieke of maatschappelijke impact

Onderwijs is politiek zeer in de aandacht. Het leerkrachtentekort is een actuele problematiek voor het hele onderwijs. De aantrekkelijkheid en waardering van het onderwijs zijn belangrijke thema's.

De Schoolvereniging tracht een aantrekkelijke werkgever te zijn die goed is voor haar personeel. In 2019 hebben we ook een toekomstbestendige visie op onderwijsorganisatie ontwikkeld. Hierbij kijken we veel meer naar teams van leerkrachten en ondersteuners die samen het onderwijs ontwerpen voor de leerlingen. Niet meer één leerkracht, één groep, maar een team van onderwijzers voor meerdere groepen. Hiermee ontwikkelen we door maatwerk een hogere kwaliteit en continuïteit en worden we als organisatie meer flexibel en wendbaar. De korte-duur-vervangingsvraag wordt ook hiermee opgevangen binnen het team.

2.10 Informatie over de maatschappelijke aspecten van het 'ondernemen'

Verantwoordelijkheid is een van de Daltonpijlers. Het nemen van verantwoordelijkheid voor eigen handelen is een belangrijk thema op de Casimirschool. Kinderen ook verantwoordelijkheid laten nemen voor anderen die het minder goed hebben, behoort tot het ontwikkelen van maatschappelijke betrokkenheid. Op onze school kiezen we jaarlijks thema's die we met de school willen ondersteunen.

De schoolvereniging is opgericht door ondernemers uit de binnenstad van Gouda in 1923. De ondernemende geest vinden we nu, na bijna 100 jaar nog steeds terug in de vereniging. De zelfstandigheid en eigenzinnigheid zorgen ervoor dat de schoolvereniging regelmatig kansen ziet in samenwerking met externen.

Verschillende collega's zijn naast hun werkzaamheden op de school ook actief in andere onderwijssectoren, waaronder de PABO, Masteropleidingen en Post-HBO opleidingen. Ook zijn er collega's met eigen bedrijfjes op het gebied van coaching, gedragsspecialisme en onderwijsontwikkeling. Wij zien een mooie synergie tussen specialisme binnen en buiten de school.

Samenwerking met partners rondom onderzoek (Hogeschool Thomas Moore, Saxion, Universiteit Twente) zorgt voor de ontwikkeling van praktische kennis en instrumenten, die ten goede komen van het hele onderwijs.

3 Strategie en beleid

3.1 Samenvatting strategie

De Casimirschool staat voor brede ontwikkeling van leerlingen. Wij willen dat onze leerlingen opgroeien tot mensen zonder vrees. Dat kan als je weet wie je bent, wat je kunt, wat je wilt en wat je nodig hebt. Om dit te bereiken bieden wij onze leerlingen goed onderwijs op het gebied van kwalificering (onderwijsresultaten), socialisering (via ons daltonconcept) en persoonlijkheidsontwikkeling (profiel zelfbewuste leerling). Door samen werken, samen leren en samen leven geven wij vorm en inhoud aan onze onderwijskwaliteit. Samen werken, samen leren en samen leven heeft bij ons betrekking op zowel leerlingen, ouders, leerkrachten, school en partners in onze omgeving. Met elkaar bereik je immers meer dan alleen. Iedereen in onze gemeenschap is betrokken bij de ontwikkeling van de leerlingen die opgroeien als mensen zonder vrees.

Wij bieden onze leerlingen daltononderwijs naar zelfbewustzijn zonder vrees, voor kinderen met lef!

Tijdens bestuursvergaderingen in 2019 is er een analyse besproken van de afgelopen jaren en is gekeken wat belangrijk is voor de komende periode. Deze gegevens werden gebruikt bij het bepalen van de strategische keuzes. Criteria bij de keuzes zijn de doelen, die het bestuur in de komende beleidsperiode wil realiseren.

Focus op kwaliteit

Kwaliteit is de basis van al ons handelen, onze grootste drijfveer. We willen de beste school zijn die we de kinderen kunnen bieden. We staan voor kwalitatief goed, uitdagend onderwijs. Wij gaan voor brede kwaliteit, waarbij we kinderen naast kennis ook cultuur bijbrengen en kinderen hun talenten leren ontwikkelen. Er is een gedragen kwaliteitscultuur die bepalend is voor onze successen.

Kwaliteit van het onderwijs wordt in grote mate bepaald door de kwaliteit van de leerkrachten. Wij investeren in de kwaliteit van onze leerkrachten en willen ervoor zorgen dat zij zo goed mogelijk in staat zijn om hun werk zo goed mogelijk uit te voeren.

De schoolvereniging heeft in de afgelopen jaren grote stappen gezet in gerealiseerde kwaliteit. In 2019 heeft de school voor de derde keer het predicaat Excellente school ontvangen en in 2020 een 9,2 gekregen in het RTL- onderzoek naar kwaliteit van basisscholen. In juni 2018 heeft de inspectie de school 10 van de 14 standaarden als goed beoordeeld.

De gerealiseerde kwaliteit is een resultaat van structureel continu verbeteren. De werkwijzen en systemen die wij hiervoor gebruiken, zijn op alle niveaus in de schoolvereniging zichtbaar en op elkaar afgestemd. Continu verbeteren is ook de manier waarop we onze kwaliteit systemisch bestendigen.

Financiën zijn belangrijk in het realiseren van onze ambities. Wij zullen de middelen zo optimaal mogelijk inzetten voor onze onderwijskwaliteit en zorgen voor een financieel gezonde schoolvereniging. Het surplus van middelen zullen wij altijd investeren in onderwijskwaliteit.

Innovatief Passend Onderwijs

Het onderwijs van de toekomst zal steeds meer afstemming kennen. Om kinderen een ononderbroken leerontwikkeling te kunnen bieden zal ook het onderwijs meer passend worden ingericht voor alle leerlingen en zal leren meer gepersonaliseerd worden. Ook is er oog voor de opdracht van het onderwijs om leerlingen voor te bereiden op de complexe toekomst. Als wij onderwijs willen bieden dat gericht is op de toekomst, moeten wij ook de grenzen van onze mogelijkheden goed bewaken. Het door ons opgestelde schoolondersteuningsprofiel is hierbij leidend.

Onze kinderen groeien op in een steeds meer geïnternationaliseerde samenleving. Het aanleren van 21st Century Skills helpt de leerlingen om goed uit de voeten te kunnen in hun toekomst.

Kracht van het individu

Binnen ons onderwijs willen we kinderen en leerkrachten laten ontdekken wie ze zijn, wat ze kunnen en wat ze willen. Talenten ontdekken en ontplooiën en onderwijs bieden. Onze school ondersteunt het zelfbewustzijn van kinderen en biedt onderwijs waarin ruimte is voor verschillen in leren, ontdekken, leerstijlen en interesses. Elementen van zelfsturend leren, gepersonaliseerd leren en diversiteit krijgen steeds meer een vaste plek in ons daltononderwijs. Ook de talenten van leerkrachten en ouders komen ten goede aan ons onderwijs. Continue ontwikkeling en professionalisering van leerkrachten vormt een belangrijk onderdeel van continue verbetering.

Verbondenheid

De kracht van samen is een belangrijke waarde in onze schoolvereniging. Samen leren, samen werken en samen leven. Ouders, leerkrachten en leerlingen vormen een gemeenschap. Samen bereiken we meer. De actieve betrokkenheid van onze ouders bij de school is hoog, maar er liggen kansen om de ouderbetrokkenheid naar een hoger niveau te tillen.

In samenwerking tussen ouders en school zoeken we via dialoog naar nieuwe inzichten die het beste zijn voor de ontplooiing van het kind. Door actief deze dialoog aan te gaan en inzichten te delen kunnen we de gezamenlijke verantwoordelijkheid invulling geven, ouderbetrokkenheid 3.0. We vormen ook een digitale gemeenschap met elkaar, via verschillende platformen zoals Tabulo, Instagram, Twitter en Facebook. Deze platformen versterken onze gemeenschap.

Duurzaamheid

Verantwoordelijk zijn voor jezelf, de ander en je omgeving zijn belangrijk voor ons. Wij kunnen het niet goed hebben ten koste van een ander of ten koste van een leefbare omgeving. Duurzaam omgaan met elkaar, materialen, energie en het milieu zijn belangrijk. We willen de wereld niet slechter achterlaten door ons gedrag. Onze gebouwen willen we, binnen onze mogelijkheden veilig en duurzaam gebruiken, dat zien wij als een maatschappelijke opdracht.

3.2 Beleidsdoelstellingen

In het schoolplan geven wij aan welke keuzen we voor de schoolplanperiode 2015-2019 op deze school hebben gemaakt. Het is opgesteld binnen de kaders van het strategisch beleidsplan van ons bestuur. Op basis daarvan zijn de specifieke doelen voor onze school bepaald, rekening houdend met de huidige stand van zaken van het onderwijs en de omgevingsfactoren, die van invloed zijn op het functioneren van de school.

Onderstaand een overzicht van de veranderings-onderwerpen in 2019:

Schoolplan 2019-2023	Gerealiseerd
Herinrichting schoolplein Groeneweg en Herpstraat	Gerealiseerd
Invoering professioneel leren in leerteams	In ontwikkeling
Invoering werkportfolio leerlingen	Gerealiseerd
Zelfsturend leren, zelfregulatie en zelfinzicht	In ontwikkeling
Professionalisering van verschillende collega's	Gerealiseerd
Passend onderwijs en inzet van klassenassistenten (bredere wijze inzetbaar)	Gerealiseerd
Communicatie/ ICT, Rol van ICT bij gepersonaliseerd leren.	In ontwikkeling

3.3 Kwaliteitsbeleid

Wij werken volgens de principes van Continuous Improvement. Het continu werken aan kwaliteit is erkend door de inspectie, jury excellente scholen, NIVOZ, RTL-scholenonderzoek en Kohnstamm Instituut bij verschillende audits. Wij hebben een sterke kwaliteitscultuur die ons een steeds stijgende onderwijskwaliteit en tevredenheid bij leerlingen, personeel en ouders heeft opgeleverd. Kwaliteit is de basis van al ons handelen, kwaliteitszorg altijd aanwezig. Voor het maken van kwaliteit maken wij gebruik van verschillende ondersteunde structuren, waaronder INK, PDSA, KPI's, plan-on-a page en Design Thinking.

Kwaliteitszorg is de basis van waaruit we het onderwijs op onze school vormgeven. Onze kwaliteitszorg baseren we op het INK-model. In dit model (aangepast voor het onderwijs), is een onderverdeling gemaakt in organisatie (leiding, personeelsbeleid, doelen en strategie, middelen en processen) en resultaten (waardering personeel, ouders/leerlingen, personeel en leeropbrengsten). Door systematisch na te gaan of de gewenste effecten en resultaten gehaald worden, wordt het mogelijk het beleid waar nodig bij te sturen. In die zin maken we gebruik gemaakt van de plan-do-check-act cyclus.

Bij de inrichting van onze kwaliteitszorg is het schoolplan het richtinggevend document. Continu bepaalt het leiderschapsteam in hoeverre de schooldoelstellingen uit het schoolplan zijn gerealiseerd. Hierbij maken wij de balans op van de resultaten. Naast de eigen gegevens wordt ook gebruik gemaakt van de gegevens van de inspectierapporten en andere auditrapporten om inhoudelijk vast te stellen waar de school zich ten aanzien van onderwijskundige ontwikkeling op dit moment bevindt. Op basis van deze informatie en gebruik makend van de inzichten en ideeën van de leerkrachten worden missie en visie van de school waar nodig geactualiseerd en bijgesteld en worden strategische doelen geformuleerd voor een nieuwe schoolplanperiode.

Het jaarlijks op te stellen jaarplan gebruiken we om vinger aan de pols te houden en de schoolontwikkeling bij te stellen. Zo stellen we bijvoorbeeld jaarlijks vast welke leerlingen bij ons op school speciale onderwijsbehoeften hebben, denk daarbij aan leerlingen met meer dan een half jaar achterstand op het gebied van taal en rekenen, met het Nederlands als tweede taal of met een beschikking voor een vorm van speciaal onderwijs. De evaluatie van de beleidsresultaten die met behulp van het jaarplan worden nagestreefd gebeurt aan de hand van:

- Klassenbezoeken om na te gaan in hoeverre beleidsvoornemens en schooldoelstellingen worden gerealiseerd. Daarnaast vinden klassenbezoeken plaats in het kader van het geven van feedback op het onderwijskundig handelen.
- Functionerings- en beoordelingsgesprekken waarin ook de leeropbrengsten van de betreffende groep aan de orde komen.
- Interviews met ouders, leerlingen en leden van het bestuur.
- Evaluaties (bijvoorbeeld d.m.v. korte vragenlijstjes) van oudercontacten en ouderavonden.
- Toetsinstrumenten om leerresultaten vast te stellen.

In het kwaliteitshandboek staat een beschrijving van onze werkwijze in de vorm van besluiten en procedures. Het kwaliteitshandboek bevat ook een vierjaarlijkse planning, die aangeeft wanneer de besluiten en procedures worden geëvalueerd. Per besluit/procedure is aangegeven op welke wijze deze wordt geëvalueerd.

4 Onderwijs en leerlingen

4.1 Toelatingsbeleid

De schoolvereniging heeft een Neutraal Bijzondere grondslag. Dat betekent dat de school open staat voor iedereen die zich aanmeldt. Doordat de school meer aanmeldingen heeft dan er plaatsen beschikbaar zijn werkt de school met een wachtlijst. Bij de wachtlijst krijgen broertjes en zusjes voorrang, omdat wij graag hele gezinnen een plaats willen geven aan hun kinderen. Bij zij-instroom van kinderen wordt er altijd gekeken naar de zorgbehoefte van de leerling en de mogelijkheden die wij kunnen bieden binnen de groep waarin het kind geplaatst wordt. Er vindt hierbij altijd een zorgvuldige afweging plaats.

4.2 Inspectie-Toezicht arrangement en Predicaat Excellente School

De inspectie heeft in 2019 een onderzoek uitgevoerd naar de kwaliteit van onze school. Op basis van het rapport van bevindingen kwaliteitsonderzoek van 18-07-2019 is het oordeel van de inspectie dat onze school haar kwaliteit op orde heeft en de inspectie het oordeel 'goed' toekent aan de school. De school scoort op 10 van de 14 standaarden goed, op 4 standaarden voldoende.

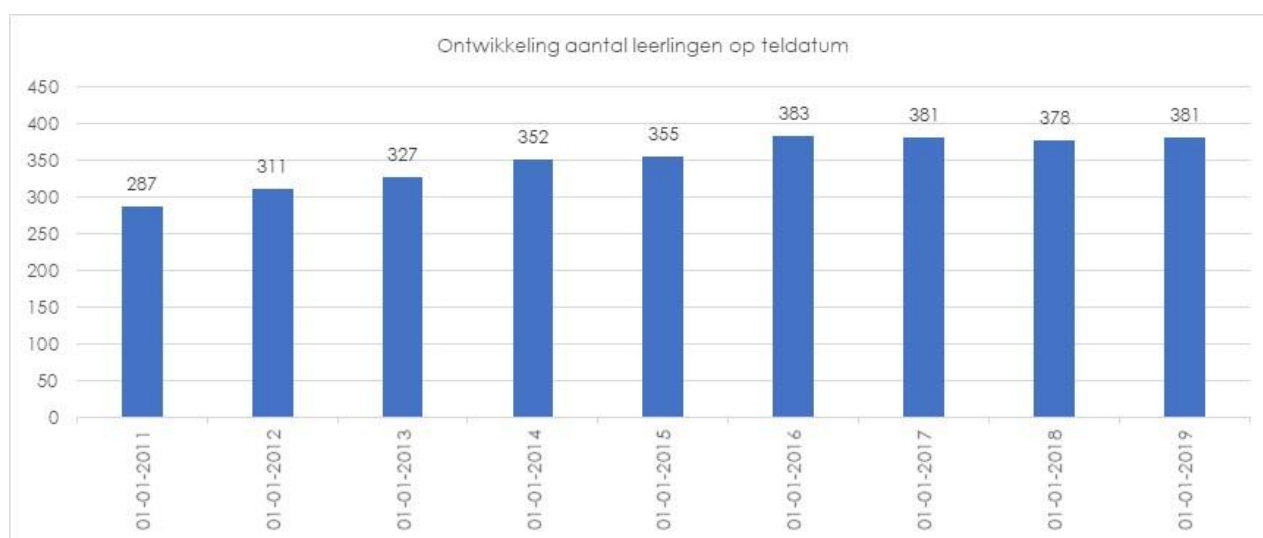
De Casimirschool staat voor kwaliteit en heeft een hoog ambitieniveau. De opbrengsten van het onderwijs zijn goed en dat willen we graag ook zo houden. Wij streven ernaar om elke dag hoge kwaliteit te halen. Onze school heeft de afgelopen drie jaar meegedaan aan het traject Excellente Scholen. In 2014 hebben we het predicaat behaald. In 2015 hebben wij ons kandidaat gesteld voor het predicaat Excellente School 2015-2017. Na een intensief onderzoek dat bestaat uit een schoolrapport, presentatie en een schoolbezoek door jury heeft op 21 januari 2019 onze school het predicaat Excellente School ontvangen voor de jaren 2018-2020.

Conclusie van de jury:

'De jury is van oordeel dat de Casimirschool het predicaat excellente school voor primair onderwijs toekomt. De jury is onder de indruk van de breed gedragen visie omtrent het thema zelfbewustzijn, de aanpak in de praktijk en de wijze waarop de school werkt aan voortdurende verbetering.'

4.3 Ontwikkeling aantal leerlingen

In de afgelopen jaren groeide de school van 265 leerlingen naar een school van ruim 380 leerlingen. Daarbij kunnen wij de groepsgrootte beheersen rond de 25 leerlingen. Gezien het feit dat de school al jarenlang moet werken met wachtlijsten, is ook op termijn de potentie van handhaving van deze omvang aanwezig. Deze omvang is belangrijk omdat we een éénpitter zijn, en een dergelijke omvang zorgt voor benodigde middelen en de continuïteit van de schoolvereniging op langere termijn.

4.4 Onderwijsresultaten

De opbrengsten zijn elk jaar goed (boven de inspectienorm), wij kijken echter verder dan alleen de cijfers. Welke school voor voortgezet onderwijs voor een kind geschikt is, hangt niet alleen van de kwaliteit van de basisschool af, maar ook van de interesse, motivatie en aanleg van het kind. De schoolkeuze voor voortgezet onderwijs is afhankelijk van het advies van school en de uitslagen van een schoolkeuzetoets. De schoolkeuzetoets die op de Casimir gebruikt wordt is de NIO-toets. Deze toets is een psychologische toets die, na toestemming van de ouders, klassikaal wordt afgenomen. Deze psychologische toets geeft juist meer informatie over de capaciteiten, motivatie, nauwkeurigheid en doorzettingsvermogen van de kinderen. Als verplichte eindtoets maken we gebruik van de adaptieve toets Route 8.

Het percentage leerlingen dat naar verschillende vormen van voortgezet onderwijs gaat wisselt van jaar tot jaar en is natuurlijk afhankelijk van de samenstelling van groep 8. In onderstaande tabel en grafiek is de uitstroom over de afgelopen schooljaren opgenomen.

Vervolgonderwijs	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
VWO	11	7	23	9	17	16	25
HAVO/VWO	11	11	0	3	10	13	7
HAVO	0	0	14	9	6	10	6
VMBO-t/HAVO	3	3	0	0	7	6	5
VMBO-t	4	2	8	4	4	2	5
VMBO-k/b	0	0	3	0	0	2	0
VMBO-gl	0	0	0	0	0	0	0
VMBO-LWOO	1	0	0	1	1	0	1
TOTAAL	30	23	48	26	45	49	49

4.5 Onderwijskundige ontwikkelingen

Het onderwijs ontwikkelt zich continu. Om onze onderwijskwaliteit te borgen zijn er zowel onderwijsinhoudelijk ontwikkelingen geweest, als ontwikkelingen binnen ons Daltonconcept.

Er zijn vier onderwijskundige pijlers waarbinnen onze onderwijskundige ontwikkelingen plaatsvinden.

- De eerste onderwijskundige pijler is **verschillen tussen kinderen als uitgangspunt** nemen waarbij differentiatie in onderwijstijd, leerstof, tempo en methodes belangrijk zijn.
- De tweede pijler is **dynamische groepering**. We doen ervaring op met basisgroepen, workshops, intensieve instructies in minigroepen, samenwerkend leren, grotere clusters met meerdere leraren en werkpleinen.
- De derde pijler is een **krachtige leeromgeving**, uitdagend, naar behoefte en met keuzes.
- De vierde onderwijskundige pijler is **meersporig leren**, waarbij we experimenteren, samen werken, zelf plannen, analyseren, overdenken, ervaren en doen.

De onderwijskundige ontwikkelingen vinden hun plaats in het schoolplan 2019-2023. Hierin geven wij aan op welke wijze wij de vertalingen maken van het strategisch beleid naar onderwijskundige en organisatorische doelen en acties. In Jaarplannen worden de doelen en acties verder geoperationaliseerd.

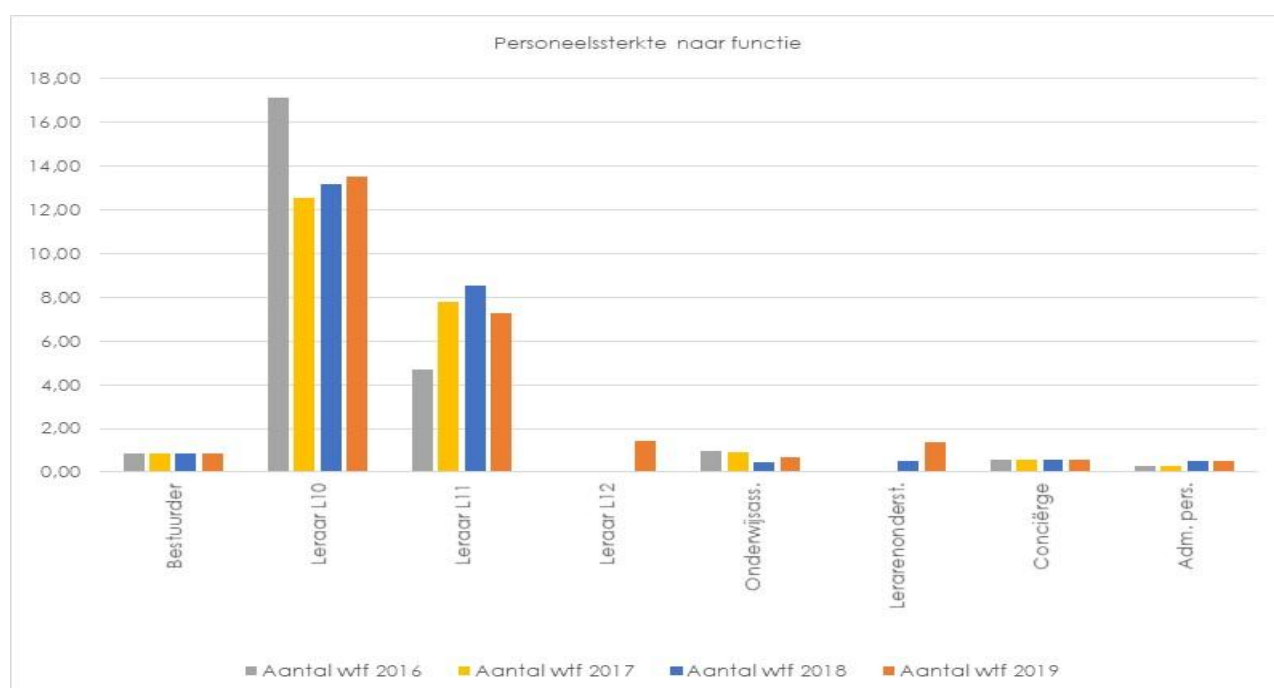
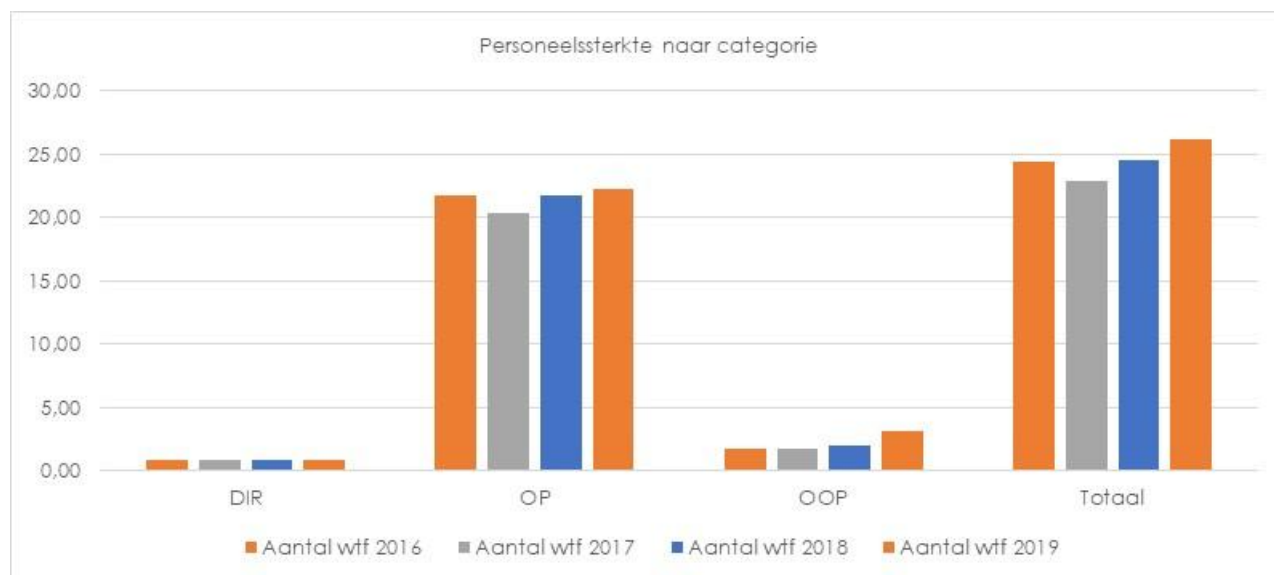
5 Personeel

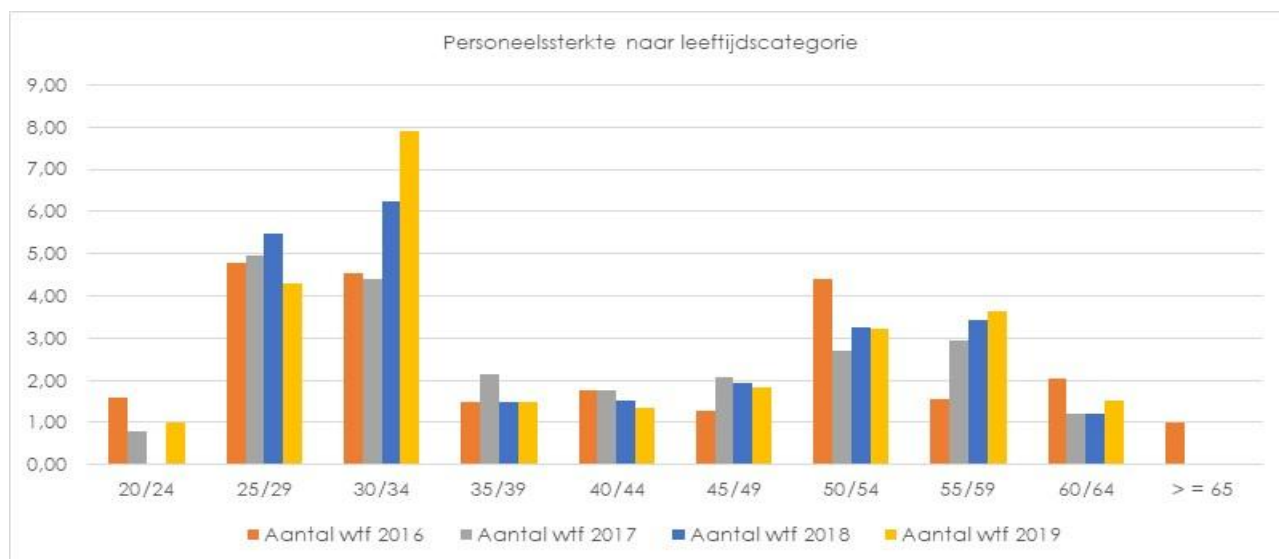
De zorg voor personeel is cruciaal voor de kwaliteit van het onderwijs. De ontwikkelingen en mogelijkheden volgen elkaar wat dat betreft in snel tempo op. Het is dus erg belangrijk de juiste keuzes te maken. Uitgangspunt bij die keuzes is het gezamenlijk vastgestelde beleid, zoals verwoord in het schoolplan. Kenmerkend voor de wijze waarop professionalisering vormgegeven zal worden is, dat gebruik gemaakt wordt van 'leren van en met elkaar' rechtstreeks gekoppeld aan de dagelijkse praktijk. Dit kan invulling krijgen binnen het team, maar zeker ook in samenwerking met collega's van andere scholen. In dit hoofdstuk de belangrijkste aandachtspunten van personeelsbeleid in het afgelopen jaar.

5.1 Ontwikkeling formatie

Onze school is kent een stabiele leerlingenstroom. De school kent jaarlijks rond de 380 leerlingen. Door natuurlijk verloop van personeel nemen we jaarlijks nieuwe collega's aan. Hierbij zien we ook een trend dat de school steeds meer onderwijsondersteunend personeel in dienst neemt. Onderwijsassistenten en onderwijsondersteuners vinden hun plek in onze organisatie. Bij de werving en selectie van de kandidaten wordt specifiek gekeken naar kwaliteiten en op welke wijze deze medewerkers een bijdrage kunnen leveren aan de door de school geformuleerde opdracht. Ook zal door natuurlijk verloop in de loop van de jaren er blijvend formatieruimte beschikbaar komen.

In onderstaande grafieken is de omvang en kenmerken van het personeelsbestand in wtf (peildatum 1 oktober).

5.2 Ziekteverzuim

Het gemiddelde verzuimpercentage is vergelijkbaar in 2019 ten opzichte van 2018. Er zijn geen zorgen omtrent het verzuim. Het betreft vooral reguliere verzuimredenen, bijvoorbeeld gerelateerd aan de griep. Het gemiddelde ziekteverzuim in het primair onderwijs ligt rond de 6 procent (Bron: Regioplan, DUO, Stichting Onderwijsarbeidsmarktfonds MBO (Merces), Vereniging Hogescholen (Zestor), VSNU en WVOI).

Kengetallen	Gemiddeld 2019	Gemiddeld 2018	Gemiddeld 2017
Verzuimpercentage	2,72	2,29	4,32
Gem. verzuimduur (dgn.)	18,47	6,35	21,11
Meldingsfrequentie	0,81	1,48	0,95

5.3 Personele ontwikkelingen

Interne ontwikkelingen

Goed personeel is de belangrijkste voorwaarde voor onderwijskwaliteit. In 2019 zijn er verschillende personele mutaties geweest. Door positieve keuzes voor vervolgstappen hebben we volledig of gedeeltelijk afscheid genomen van een aantal collega's. Deze vrij gekomen plekken hebben we ook weer kunnen herbezetten. We zien wel dat het werven van goed personeel steeds meer een uitdaging wordt, door de krapte op de arbeidsmarkt.

Om continu te werken aan kwaliteitsontwikkeling is scholing een belangrijk instrument. Verschillende leerkrachten zijn geschoold. Startende leerkrachten in het daltononderwijs volgen de verplichte twee jaar durende deeltijdopleiding tot daltonleerkracht.

In het schooljaar 2019-2020 hebben veel leerkrachten dezelfde groep of bouw onder zich. Startende leerkrachten worden allen intensief begeleid door het leiderschapsteam en de onderwijsspecialisten om hen een stevige start te bieden op onze school.

De gesprekkencyclus is een belangrijk instrument om medewerkers in ontwikkeling te houden. Jaarlijks voeren wij met iedereen een ambitie- en doelstellingengesprek, Het leren vindt plaats in professionele leergemeenschappen: de leerteams. Aan het einde van het schooljaar wordt de balans opgemaakt en bepaald waar iedereen staat in zijn of haar professionaliteit.

Vanaf 2016 hebben wij als bestuur ingezet op de ontwikkeling van een flexibele schil voor vervangingen door de deelname aan Regionaal Transfer Centrum Transvita. Transvita werkt in het centrum van Nederland en heeft naast een talentenpool ook een grote invallerspool (PIO-invalpool). Het doel van deze samenwerking is werkbehoud, werkcreatie en mobiliteit voor de leerkracht. Dit doen wij door gezamenlijk een boven bestuurlijke pool van leerkrachten op te zetten ter hoogte van 4% van de totale personeelsformatie. Deze leerkrachten die gezamenlijk het kernteam van RTC Transvita vormen zullen ingezet worden voor de vervangingsbehoefte van de scholen.

Te verwachte ontwikkelingen

In deze tijd merken wij ook de effecten van het groeiende lerarentekort. Het percentage van niet vervulde vervangingen is in het afgelopen jaar gestegen. De invallersbeschikbaarheid van RTC Transvita staat onder druk. In piekperiodes is de beschikbaarheid van invallers laag. We hebben steeds meer van andere mogelijkheden gebruik moeten maken om het primaire proces in de groepen te kunnen garanderen. Wij hebben scenario's ontworpen om intern een oplossing te creëren als er extern geen invallers beschikbaar zijn. Deze scenario's hebben ervoor gezorgd dat wij geen kinderen naar huis hoeven te sturen bij afwezigheid van leerkrachten.

Flexibiliteit en wendbaarheid

Om flexibiliteit en wendbaarheid concreet vorm te geven werken wij in het ontwerpen en uitvoeren van onderwijs in teams. In gezamenlijkheid zijn leerkrachten, onderwijsondersteuners, vakleerkrachten en onderwijspecialisten verantwoordelijk voor het onderwijs in parallelgroepen. Binnen het onderwijsteam worden taken afgesproken over didactiek, differentiatie en inzet. We zien hierbij de volgende aspecten:

- individuele kwaliteiten: medewerkers kunnen worden ingezet op specialismen en interesses. Zij kunnen zich ontwikkelen binnen een team van professionals.
- continuïteit bij afwezigheid: doordat er altijd onderwijs in teams wordt gegeven hebben we geen last van de veelal 'roestige ankers' in het onderwijs: één leerkracht op één groep. Regelmatig worden medewerkers vrijgemaakt voor andere taken, collegiale consultatie, coaching en
- gepersonaliseerd leren: doordat kinderen gewend zijn om onderwijs te krijgen van meerdere medewerkers, in verschillende groeperingsvormen, ontwikkelen we zelfregulatie door middel van gepersonaliseerde taken.

Speeddates

Wij werven continu en zijn vooral op zoek naar medewerkers met de specifieke drive om in een ambitieuze werkomgeving aan de slag te gaan. Jaarlijks vinden er tientallen gesprekken plaats en richten wij ons op medewerkers die een aanvulling zijn op ons huidige personeelsbestand.

Samenwerking Kinderopvang

Wij hebben een innige samenwerking met de Bibebebonz, de kinderopvang van de binnenstad in Gouda. Naast de verzorging van TSO en BSO maken wij regelmatig gebruik van pedagogisch medewerkers die wij inzetten bij afwezigheid door ziekte of bij specifieke inzet gericht op extra ondersteuning. Deze flexibele schil zorgt voor een win-win situatie, voor zowel kinderopvang als de school. Zij kunnen de medewerkers een breder contract bieden, de medewerkers kunnen zich verder ontwikkelen richting de PABO als dat gewenst is en wij kunnen continuïteit in de zorg aan leerlingen bieden.

De brede aanpak die wij hebben ontwikkeld ten aanzien van inzet, ontwikkeling en samenwerking van personeel zorgt ervoor dat wij een zeer aantrekkelijke werkgever zijn, waardoor wij geen last hebben van het leerkrachtentekort in het onderwijs.

5.4 Inzet middelen werkdrukakkoord

Begin maart 2018 is er een inventarisatie gehouden onder het personeel, waarin men suggesties heeft aangegeven voor de besteding van de middelen werkdrukakkoord. Doelen die wij daarbij hebben gesteld is om tot een mix te komen van maatregelen die ten gunste komen aan een zo groot mogelijke groep teamleden. Op basis van deze suggesties is een bestedingsplan opgesteld. Dit bestedingsplan is in april 2018 ter instemming aan de P-MR voorgelegd. In 2019 zijn de werkdrukkiddelen verhoogd en is met instemming van de P-MR de invulling aangepast.

Schooljaar	Teldatum	Tarief	Aantal lln.	Budget schooljaar	Budget 2019
2018/19	01-10-17	€ 155,55	381	€ 59.264,55	€ 34.570,99
2019/20	01-10-18	€ 225,00	378	€ 85.050,00	€ 35.437,50
					€ 70.008,49

De bovenstaande gelden die wij ten aanzien van de maatregelen tegen werkdruk ontvangen worden op de onderstaande wijze ingezet.

Bestedingscategorie	Besteed bedrag 2019	Inzet	Toelichting
Personeel	€ 83.190,24	Vakleerkracht gymnastiek	Uitbreiding 1 dag per week
		Ontlasting leerkrachten onderbouw	Ondersteuning/ instroomgroep
		HB-specialist	Begeleiding Meer- en Hoogbegaafden
		Externe inhuur	Vakdocent Dans/ Drama
		Eventmanager	4 uur per week
		Handvaardigheid/ Beeldende vorming	Uitbreiding Groep 3 en 4

Bij de voorbereiding op het komende schooljaar zullen we oog hebben voor de volgende niet-financiële maatregelen:

Werkverdelingsplan: Er zal strikt gekeken worden of er voldoende tijd beschikbaar is voor de activiteiten en we zullen niet meer toestaan dat de individuele normjaartaak overschreden wordt. In samenspraak met de werknemer zullen er dan keuzes gemaakt gaan worden.

Inzet vakleerkrachten: De vakleerkrachten bieden meer maatwerk, waardoor er winst te halen is in de vermindering van werkdruk bij de leerkrachten. Natuurlijk zijn er ook de belangen van de vakleerkrachten. Daar waar er mogelijke maatregelen genomen kunnen worden, zullen we deze inzetten.

Scholing: Werkdruk heeft een nauwe relatie met autonomie en professionalisering. Deze elementen kunnen zowel in teams als individueel nog meer focus krijgen. Te denken hierbij aan vakliteratuur, teamleren, lerende cultuur, collegiale consultatie etc.

5.5 Inzet middelen Prestatie box

In het kader van deze regeling worden middelen verstrekt die kunnen worden ingezet voor het realiseren van de afspraken en activiteiten ten aanzien van opbrengstgericht werken op de onderdelen taal en rekenen, toetsen in relatie tot de voortgangsregistratie en professionalisering van leraren en schoolleiders. Daarnaast worden middelen verstrekt voor het versterken van de samenhang binnen en de kwaliteit van cultuureducatie.

De Casimirschool heeft in het boekjaar 2019 een bedrag van € 74.835 ontvangen in het kader van de regeling Prestatie box Primair Onderwijs. Dit bedrag is ingezet voor scholing van personeel en dekking van formatieve uitgaven.

In het jaarverslag over 2019 zijn wij in de voorgaande paragrafen uitgebreid ingegaan op de activiteiten die - mede - uit deze beschikbare middelen worden gefinancierd.

5.6 Inzet middelen Samenwerkingsverband

Als school ontvangen wij per schooljaar middelen van het samenwerkingsverband. Het samenwerkingsverband hanteert daarbij een decentraal verdeelmodel, waarbij middelen en verantwoordelijkheden voor de ondersteuning zijn gedecentraliseerd naar de schoolbesturen. De schoolbesturen bepalen op welke wijze de ondersteuning en de budgetten binnen de eigen school/ scholen worden ingezet. Het SWV hanteert als verdeelsleutel voor de ongedeelde ondersteuningsmiddelen een ongewogen bedrag per leerling, vermeerderd met een vaste voet per schoolbestuur.

In 2019 hebben wij in totaliteit een bedrag van afgerond € 107.783 ontvangen van het samenwerkingsverband en op onderstaande wijze ingezet:

Personele inzet: inzet voor formatie Interne begeleiding, inzet onderwijsassistenten, externe inhuur specialisten.

Materiële inzet: ter versterking van de basisondersteuning: additionele leermiddelen.

Onderzoek: verschillende onderzoeken

Scholing en professionalisering: specifieke scholing voor betere ondersteuning leerling behoeften.

5.7 Gevoerde beleid inzake beheersing van uitkering na ontslag

Er is voortdurende aandacht voor het verzuimmanagement, re-integratie en employability van medewerkers. Bij frequent verzuim wordt met betrokkenen conform verzuimbeleid een verzuimgesprek gevoerd. Bij langdurig verzuim wordt op diverse momenten aangegeven welke stappen en besluiten genomen dienen te worden genomen.

De directie zorgt er in overleg met de deskundigen van de Arbodienst en het administratiekantoor voor dat zorgvuldig wordt omgegaan met de procedures. Bekeken wordt of termijnen goed worden gehanteerd en de dossiervorming volgens de vereisten van de instroomtoets plaatsvindt. Indien nodig wordt daarnaast juridische hulp ingezet om dit proces te borgen. In 2019 zijn er dan ook geen ontslagsituaties geweest welke tot extra uitkeringen hebben geleid.

5.8 Toekomstige ontwikkelingen

In deze paragraaf noemen we de belangrijkste aandachtspunten van personeelsbeleid voor de komende vier jaar. Deze beleidsonderdelen hangen nauw samen met de voornemens op onderwijskundig gebied. De komende jaren staan in het teken van duurzame inzetbaarheid en professionalisering. In de meerjarenplanning zal er ruimte gemaakt worden om hier op een gezonde manier werk van te maken.

6 Huisvesting en materiële lasten

6.1 Ontwikkeling huisvesting

Met ingang van schooljaar 2018-2019 zijn we met 6 groepen verhuisd naar het schoolgebouw aan de Herpstraat 1 in Gouda. In het voorjaar van 2018 is dit schoolgebouw voor ons geschikt gemaakt. Deze ruimte wordt aan ons beschikbaar gesteld d.m.v. medegebruik, in afwachting van de geplande renovatie. Wij dragen voor de kosten medegebruik de huisvestingslasten aan de gemeente over, die wij, op basis van de materiele instandhouding voor 6 lokalen krijgen. In 2019 is er in de gemeente Gouda een nieuw Integraal Huisvestingsplan (IHP) vastgesteld. Voor de locatie Herpstraat betekent dit dat er een renovatie gepland staat in de eerste tranche van het IHP. In 2023 zal het gebouw gerenoveerd worden met een gebruiksverlengende duur van 40 jaar. Ten aanzien van de financiële implicaties voor de schoolvereniging zal hier vanaf de begroting 2020 al op worden ingespeeld. In het Integraal Huisvestingsplan is een renovatie voor de locatie Groeneweg ingepland in de derde tranche (periode 10-15 jaar). Dit heeft tot gevolg dat het meerjarenonderhoudsplan voor de locatie Groeneweg niet zal worden bijgesteld ten aanzien van planningen buiten de scope van 10-15 jaar.

6.2 Ontwikkeling materiële lasten

De materiele lasten laten al jaren een stabiel beeld zien. Wij zien wel een verschuiving van inzet van middelen van meer jaarlijkse kosten naar jaarlijkse kosten. Dat heeft met name te maken met digitalisering van leermiddelen. Bij methodes wordt er steeds meer gewerkt met licenties, dan met boeken en methodes.

In 2019 is er een nieuw groen/blauw schoolplein gerealiseerd bij de locatie Groeneweg. Het grootste deel van de kosten is gedekt door middel van fondsenwerving. Ook is er, in bescheiden mate, geïnvesteerd in het schoolplein van de Herpstraat.

6.3 Duurzaamheid

Ten aanzien van duurzaamheid zijn de volgende acties ondernomen

Groen/blauw schoolplein

In het kader van ecologische duurzaamheid hebben wij op de locatie Groeneweg in 2019 een groen/blauw schoolplein opgeleverd, waarbij er met inzet van verschillende fondsen en sponsors, waaronder de provincie en het waterschap, in de binnenstad van Gouda een natuurlijke speelplek ontstaan is. Stenen eruit en groen erin, met ruimte voor waterberging in de grond. Deze speelplaats is openbaar toegankelijk en heeft hierdoor naast een speelfunctie voor de school een buurtfunctie voor spel en ontspanning.

Het schoolplein op de locatie Herpstraat is beperkt aangepakt, waarbij er vooral meer groen verwerkt is op de speelplaats. Voor de locatie Herpstraat wordt op dit moment nog medegebruik betaald aan de gemeente en is nog niet in beheer van de school, waardoor grotere investeringen nog niet aan de orde zijn.

Energiecontracten

In 2019 heeft de schoolvereniging alle energieverbruik vergoend. Elektriciteit wordt afgenomen van officieel geregistreerde windmolens, De CO₂-uitstoot van het aardgas is vergoend door middel van aankoop van Gold Standard certificaten (VER's) voor de jaren 2019 en 2020 via de gezamenlijke inkoop van energie voor scholen.

Afval

Al vanaf 2010 wordt ons afval 100% CO₂ neutraal verwerkt via de afvalverwerking van SUEZ, onze afvalverwerker. Binnen ons daltononderwijs is er altijd aandacht voor het scheiden van afval en het beperken van het gebruik van grondstoffen, door recycling van materialen.

Renovatie locatie Herpstraat

Bij de renovatie van de locatie Herpstraat, die gepland staat voor 2023, speelt duurzaamheid een belangrijke rol. De renovatie van het pand zal energiebesparing opleveren. Bij de renovatie van het pand uit de jaren '50 wordt gestreefd de BENG-normen voor energieverbruik te halen. Gezien het feit dat het een renovatie betreft zal bezien moeten worden of deze normen gehaald kunnen worden.

Zorg voor de omgeving

De school heeft goede contacten in de buurt en werkt samen aan een schone en gezonde omgeving rondom de locaties. Samen met de buurt schonen wij regelmatig de buurt op, bijvoorbeeld tijdens de NL-doet dagen. Binnen onze lessen nemen wij de omgeving van de school regelmatig mee en zorgen wij met de kinderen voor een fijne leer- en spelomgeving.

7 Financiën

7.1 Balans

Onderstaand is enkelvoudige balans per ultimo van de vereniging opgenomen (x € 1). Op basis van onderstaande gegevens is een korte analyse opgesteld en zijn de relevante kengetallen berekend.

Balans	2019	2018
Activa		
Materiele vaste activa	200.213	182.571
Vorderingen	127.480	119.477
Liquide middelen	567.479	613.860
Totaal activa	895.172	915.908
Passiva		
Eigen vermogen	581.327	554.783
Voorzieningen	61.666	57.331
Langlopende schulden	12.432	15.071
Kortlopende schulden	239.837	288.723
Totaal passiva	895.172	915.908

Het balanstotaal is in 2019 licht afgenomen met afgerond € 21.000 door enerzijds het positieve resultaat en de toename van de voorzieningen (+/+ € 31.000) en anderzijds een afname van de van kortlopende schulden (-/- € 52.000). De afname van de schulden heeft zijn weerslag op de beschikbare liquide middelen die gecombineerd met de uitstaande vorderingen in 2019 met afgerond € 39.000 zijn afgenomen. De afloop van de schulden komt ook doordat de in 2018 vooruit ontvangen middelen voor de herinrichting van het schoolplein in 2019 zijn ingezet. Dit zorgt er ook voor dat de materiele vaste activa is toegenomen in 2019. Aan investeringen is in 2019 een bedrag van € 84.500 uitgegeven, wat na aftrek van de afschrijvingen van € 66.900 per saldo afgerond een toename van € 18.000 geeft.

7.2 Kengetallen

Een financieel gezonde situatie is een voorwaarde om goed onderwijs te kunnen geven en een doelmatig financieel beleid schept ruimte voor versterking in het onderwijs. Centrale begrippen hierbij zijn vermogensbeheer en budgetbeheer. Bij vermogensbeheer gaat het om de vraag over welke omvang aan vermogen wij beschikken om onvoorziene tegenvallers in de exploitatie op te vangen. Vanuit dit gezichtspunt worden twee kengetallen onderscheiden: het weerstandsvermogen en de solvabiliteit. Bij budgetbeheer gaat het om de financiële continuïteit en het streven naar een evenwicht in de begroting over een range van jaren. Hierbij zijn de rentabiliteit en liquiditeit belangrijke indicatoren. In onderstaande tabel zijn de berekende kengetallen opgenomen.

Kengetallen	2019	2018
Weerstandsvermogen (berekend over het totaal aan baten)	14,95%	15,99%
Solvabiliteit 1 (excl. voorzieningen)	64,93%	60,57%
Solvabiliteit 2 (incl. voorzieningen)	71,82%	66,83%
Liquiditeit	2,90	2,54
Rentabiliteit	1,04%	3,04%
Huisvestingsratio	10,39%	10,27%

Via het kengetal rentabiliteit en het kengetal weerstandsvermogen (berekening op basis van de totale baten) geven wij sturing aan de ontwikkeling van het eigen vermogen. Deze laatste capaciteit is van belang vanwege een aantal risico's die wij lopen als vereniging. Zie hiervoor ook de Risicoparagraaf in hoofdstuk 9 van het jaarverslag. Voor het kengetal hanteren wij een bredere definitie dan de Inspectie waarbij het aanwezige vermogen -/- de materiele vaste activa wordt afgezet tegen de Rijksbijdragen. Hierbij worden de effecten van onze exploitatie waarin ook een relatief groot bedrag aan baten vanuit samenwerkingsverband en ouderbijdragen is opgenomen en dus o.i. moet meewegen in de risico inschatting en bepaling van de ondergrens van ons eigen vermogen. Daarom berekenen wij het kengetal weerstandsvermogen als uitkomst van het eigen vermogen -/- de materiele vaste activa afgezet tegen het totaal aan baten.

De rentabiliteit geeft inzicht in hoeverre baten en lasten elkaar in evenwicht houden. De rentabiliteit is ten opzichte 2018 in 2019 licht afgenomen, voor een deel toe te schrijven aan de ruimere inzet aan formatie uit de werkdrukmiddelen en samenwerkingsverband gelden. Daarnaast hebben wij in voorgaande jaren een voorzichtig beleid gevoerd ten aanzien van onze uitgaven om eigen vermogen op te bouwen en middelen te creëren voor de voor de ingebruikname van de Herpstraat en de herinrichting van het schoolplein. Daarnaast was er de noodzaak om in 2019 een positief resultaat te behalen omdat er in 2019 middelen zijn verstrekt door DUO waarmee in 2020 de eenmalige cao-uitkeringen mee moeten worden betaald. Zie hiervoor ook de toelichting in paragraaf 7.3.

De solvabiliteit heeft als doel om inzicht te geven in hoeverre wij in de toekomst aan onze verplichtingen kunnen voldoen. De Inspectie hanteert een signaleringsgrens van >30%. Wij voldoen hieraan doordat onze vereniging voor beide berekeningsmethodieken van de solvabiliteit ruim boven de signaleringsgrens zit. De hoge solvabiliteit wordt voornamelijk veroorzaakt door de positieve resultaten in de afgelopen jaren. Als de huisvestingsontwikkelingen meer vaste vorm krijgen willen wij deze opbouw in het eigen vermogen en voorzieningen gebruiken om in de bijkomende kosten te kunnen voorzien.

De liquiditeitsratio geeft inzicht in hoeverre wij op korte termijn (< 1 jaar) aan onze verplichtingen kunnen voldoen. De Inspectie hanteert 1,0 als signaleringsgrens. Op basis van het ingezette financiële beleid (ten aanzien van investeringen, uitgaven tlv voorzieningen en ons resultaat) laat het kengetal liquiditeit een positieve ontwikkeling zien. De positieve liquiditeit maakt het voor ons mogelijk om de benodigde investeringen in het onderwijs te kunnen borgen.

7.3 Staat van baten en Lasten

In deze paragraaf wordt de staat van baten en lasten van de vereniging toegelicht. Dit resultaat wordt afgezet tegen de begroting 2019 en de realisatie over 2018. Een samenvatting van het resultaat wordt in onderstaande tabel weergegeven (x € 1) en verderop in deze paragraaf toegelicht.

Staat van baten en lasten	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
Baten			
3.1 Rijksbijdragen OCW	2.130.637	2.045.505	2.001.729
3.2 Overige overheidsbijdragen en -subsidies	10.221	3.500	4.991
3.5 Overige baten	411.402	315.000	321.738
Totaal baten	2.552.261	2.364.005	2.328.459
Lasten			
4.1 Personeelslasten	1.822.108	1.761.113	1.633.473
4.2 Afschrijvingen	66.898	47.900	36.192
4.3 Huisvestingslasten	261.961	179.000	231.467
4.4 Overige lasten	373.999	346.430	355.678
Totaal lasten	2.524.965	2.334.443	2.256.809
Saldo baten en lasten	27.295	29.562	71.649
Saldo financiële baten en lasten	-841	-800	-849
Resultaat	26.455	28.762	70.799

Het jaar 2019 is afgesloten met een positief resultaat van afgerond € 26.500, waar een positief resultaat was begroot van afgerond € 28.700. Een verschil van € 2.200 waar onderliggend een aantal afwijkingen in de staat van baten en lasten zijn te constateren.

Daarbij is gekeken naar de samenhang tussen baten en lasten waarbij een afwijking is terug te herleiden naar:

1. Bekostiging: bekostigingseffecten, tussentijdse prijsaanpassingen door bijvoorbeeld CAO-maatregelen;
2. Budgetraming: afwijkingen op de inschatting van de omvang van budgetposten;
3. Niet begroot: uitgaven en inkomsten die niet waren voorzien in het budget;
4. Verhuizing: stelposten in het budget voor de incidentele kosten van de verhuizing naar de Herpstraat.

Categorie	Bekostiging	Budgetraming	Niet begroot	Herinrichting schoolplein	Eindtotaal
3.1 Rijksbijdragen	93.949	-8.817			85.132
3.2 Gemeente		-277	6.998		6.721
3.5 Overige baten		3.221	10.092	83.089	96.402
4.1 Personele lasten		11.621	-72.615		-60.995
4.2 Afschrijvingen		-18.998			-18.998
4.3 Huisvestingslasten		400	-272	-83.089	-82.961
4.4 Overige instellingslasten		-20.668	-6.901		-27.569
5.2 Financiële lasten		-41			-41
Eindtotaal	93.949	-33.559	-62.698	0	-2.308

Bekostiging: In 2019 is tweemaal de bekostiging aangepast door DUO, voor het schooljaar 2018-2019 en het schooljaar 2019-2020. Daarnaast is er een bedrag aan incidentele bekostiging beschikbaar gesteld in de maand december 2019. Deze aanpassingen hebben te maken met de nieuwe CAO primair onderwijs die in 2020 is afgesloten. Een deel van deze middelen is via de bestemming van het resultaat 2019 toegevoegd aan een bestemmingsreserve om de eenmalige betalingen die plaatsvinden in februari 2020 te kunnen bekostigen.

Budgetraming en Niet begroot: Gedurende het jaar zijn er zoals er uit bovenstaande tabel onder- en overschrijdingen van de begrote en niet begrote inkomsten en uitgaven. De afwijking op de Personele lasten kan grotendeels worden toegeschreven aan de verruiming van de formatie uitgaven ten laste van de middelen van het samenwerkingsverband. De overschrijding op de afschrijvingslasten en de overige instellingslasten zijn toe te schrijven aan hogere afschrijvingslasten op ICT en OLP-investeringen en ICT-exploitatie uitgaven. Dit is een beeld waarbij ICT-investeringen leiden tot overeenkomstige hogere ICT-exploitatielasten maar waarbij de verwachting is dat in de komende jaren de afschrijvingslasten op OLP gaan teruglopen om meer ruimte te creëren voor de licentiekosten.

Herinrichting schoolplein: De kosten voor de herinrichting van het schoolplein zijn verwerkt in de exploitatie, waarbij de middelen die fondsenwerving zijn gegenereerd zorgen voor een per saldo nihil effect op het resultaat.

7.4 Treasuryverslag

In 2017 zijn er naar aanleiding van de nieuwe regeling beleggen en belenen een aantal wijzigingen doorgevoerd in het begrotingstraject (opnemen kasstroomprognose in het model) en het treasury statuut (scheiding tussen publieke en private middelen). Beheersmatig gezien voldoen wij als vereniging aan de richtlijn en hebben er in 2019 vanuit dit oogpunt geen veranderingen plaatsgevonden.

Uitgangspunt van het beleid is het risicomijdend beleggen en beheer van middelen met als onderliggende doelstellingen:

- Het zorgdragen voor de tijdige beschikbaarheid van de benodigde geldmiddelen tegen acceptabele condities (beschikbaarheid);
- Het optimaliseren van het rendement van de overtollige liquide middelen binnen de aanwezige beleidskaders (rente maximalisatie);
- Het beheersen en bewaken van financiële risico's die aan de financiële posities en geldstromen van de vereniging zijn verbonden (risico minimalisatie).

Door in de meerjarenbegroting naast de prognose van de verwachte resultaten ook de planning voor de uitgaven ten laste van de voorzieningen en investeringen in activa op te nemen hebben wij een goed beeld met betrekking tot de benodigde en beschikbare middelen. Met betrekking tot de geldstromen geldt dat wij grotendeels afhankelijk zijn van de inkomsten vanuit het Rijk en deze positie een minimaal risico kent. Voor alle tegoeden is in 2019 gebruik gemaakt van bank- en spaarrekeningen, die direct opeisbaar. Momenteel overstijgen de kosten voor het betalingsverkeer en het aanhouden van deze rekeningen meer dan de rentevergoeding die wij ontvangen. Door de richtlijn zijn de mogelijkheden om te komen tot een verbetering van het rendement beperkt. Het liquiditeitenbeheer wordt overigens in eigen beheer uitgevoerd, waarbij onze vereniging zich laat ondersteunen en adviseren door de ING.

8 Continuïteitsparagraaf

8.1 Meerjaren kengetallen

Jaarlijks wordt een jaar- en meerjarenbegroting opgesteld. Onderstaand een opstelling met kengetallen die ontleend zijn aan de jaarbegroting 2020 en meerjarenbegroting 2020-2023.

Op basis van de huidige aanmeldingen voor de komende jaren en de uitstroom voor groep 8 is een opzet gemaakt voor de verwachte ontwikkeling van het aantal leerlingen. Deze prognose (met de benodigde detaillering voor de berekening van de bekostiging) is opgenomen in onderstaande tabel. Voor de komende schooljaren is de verwachting dat het leerlingenaantal zich stabiliseert op de huidige omvang. Er is ook aangegeven in welk schooljaar leerlingen zijn geplaatst en het schooljaar waarin dit aantal leerlingen worden bekostigd, een en ander in verband met de t(e)ljaar-1 systematiek door DUO wordt gehanteerd.

Ontwikkeling aantal leerlingen	2019	2020	2021	2022	2023
Teldatum 1 oktober	2019/20	2020/21	2021/22	2022/23	2023/24
Schooljaar geplaatst	2020/21	2021/22	2022/23	2023/24	2024/25
Schooljaar bekostiging					
Aantal leerlingen 4-7 jaar	196	200	200	200	200
Aantal leerlingen 8 jaar en ouder	185	192	192	197	197
Totaal aantal leerlingen	381	392	392	397	397
Aantal NOAT-leerlingen	40	40	40	40	40

In onderstaande tabel is de inzet opgenomen voor het kalenderjaar 2020 en navolgende jaren. Gezien de ontwikkeling van het resultaat in de meerjarenbegroting is vanaf het schooljaar 2020-2021 een taakstelling op de formatie gezet.

Ontwikkeling inzet personeel		Fte 2020	Fte 2021	Fte 2022	Fte 2023
Class.	Functienaam				
DIR	Directeur/bestuurder B1	0,8682	0,8682	0,8682	0,8682
OP	Leraar L10	13,6390	13,6390	13,6390	13,6390
	Leraar L11	7,1716	7,1716	7,1716	7,1716
	Leraar L12	1,4250	1,4250	1,4250	1,4250
	Taakstelling	-1,5000	-1,5000	-1,5000	-1,5000
OOP	Conciërge	0,5425	0,5425	0,5425	0,5425
	Lerarenondersteuner	1,3751	1,3751	1,3751	1,3751
	Onderwijsassistent	0,7001	0,7001	0,7001	0,7001
	Secretaresse	0,5000	0,5000	0,5000	0,5000
Eindtotaal		24,7215	24,7215	24,7215	24,7215

8.2 Meerjarenbegroting

Onderstaand is de meerjarenstaat van baten en lasten van de vereniging opgenomen (bedragen x € 1).

Meerjaren Staat van baten en lasten	Realisatie 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Baten					
3.1 Rijksbijdragen OCW	2.130.638	2.102.083	2.142.483	2.168.483	2.177.400
3.2 Ov. Overheidsbijdragen	10.221	3.223	3.223	3.223	2.179
3.5 Overige baten	411.403	320.000	320.000	320.000	320.000
Totaal Baten	2.552.261	2.425.306	2.465.706	2.491.706	2.499.579
Lasten					
4.1 Personeelslasten	1.822.108	1.968.854	1.879.600	1.914.500	1.946.600
4.2 Afschrijvingen	66.898	41.800	45.800	50.600	57.700
4.3 Huisvestingslasten	261.961	172.000	172.000	172.000	172.000
4.4 Overige lasten	373.999	341.500	341.500	341.500	341.500
Totaal Lasten	2.524.966	2.524.154	2.438.900	2.478.600	2.517.800
Saldo baten en lasten	27.295	-98.848	26.806	13.106	-18.221
Saldo financiële baten en lasten	-840	-800	-800	-800	-800
Resultaat	26.455	-99.648	26.006	12.306	-19.021

De begroting voor 2020 geeft een tekort, mede als gevolg van de eenmalige CAO-kosten die in februari 2020 worden betaald. Dit effect dat afgerond € 62.500 aan meerkosten geeft wordt gefinancierd uit de bestemmingsreserve die hiervoor

in 2019 is ingericht. Het restant aan tekort in 2020 van afgerond € 37.000 kan worden toegeschreven aan de hogere formatie kosten. Bij ongewijzigd beleid zou dit leiden voor de navolgende jaren leiden tot te grote exploitatietekorten. Daarom is vanaf het schooljaar 2020-2021 rekening gehouden met een taakstelling op de formatieve inzet.

Onderstaand de meerjaren kengetallen gebaseerd op bovenstaande staat van baten en lasten:

Meerjaren Kengetallen Exploitatie	Realisatie 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Personeelslasten/ Totale lasten	72,16%	78,00%	77,07%	77,24%	77,31%
Afschrijvingen/ Totale lasten	2,65%	1,66%	1,88%	2,04%	2,29%
Huisvestingslasten/ Totale lasten	10,37%	6,81%	7,05%	6,94%	6,83%
Overige lasten/ Totale lasten	14,81%	13,53%	14,00%	13,78%	13,56%

De personele lasten vormen de grootste kostenpost, maar liggen naar verhouding lager dan het landelijke percentage (gemiddeld 85%), een en ander kan worden toegeschreven aan de naar verhouding hogere kosten onder Overige lasten (m.n. als gevolg van kosten TSO) en hogere Overige baten dan gemiddeld.

8.3 Meerjarenbalans

Onderstaand is de meerjarenbalans van de vereniging opgenomen.

Meerjaren Balans	Realisatie 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Activa					
Materiele vaste activa	200.212	213.412	222.612	227.012	224.312
Vorderingen	127.480	130.000	130.000	130.000	130.000
Liquide middelen	567.481	393.182	504.317	512.952	535.288
Totaal Activa	895.172	736.594	856.929	869.964	889.600
Passiva					
Algemene reserve	518.784	481.590	507.596	519.902	500.881
Bestemmingsreserve personeel CAO 2020 eenmalig	62.454	-62.454	0	0	0
Bestemmingsreserve personeel	0	0	0	0	0
Bestemmingsreserve nulmeting	0	0	0	0	0
Bestemmingsreserve schoolfonds	0	0	0	0	0
Eigen vermogen	581.238	419.136	507.596	519.902	500.881
Voorzieningen	61.666	83.249	118.347	122.299	163.135
Langlopende schulden	12.432	9.209	5.986	2.763	584
Kortlopende schulden	239.837	225.000	225.000	225.000	225.000
Totaal Passiva	895.172	736.594	856.929	869.964	889.600
Stand 01-1	182.571	200.212	213.412	222.612	227.012
Afschrijvingen	66.898	41.800	45.800	50.600	57.700
Investeringen technische zaken	58.663	0	0	0	0
Investeringen gebouwen	0	0	0	0	0
Investeringen olp/apparatuur	4.095	17.500	17.500	17.500	17.500
Investeringen meubilair	15.731	17.500	17.500	17.500	17.500
Investeringen ICT	6.049	20.000	20.000	20.000	20.000
Stand 31-12	200.212	213.412	222.612	227.012	224.312
Stand 01-01	45.694	48.189	67.772	100.870	102.822
Dotaties groot onderhoud	55.000	55.000	55.000	55.000	55.000
Bestedingen groot onderhoud	52.505	35.417	21.902	53.048	16.164
Stand 31-12	48.189	67.772	100.870	102.822	141.658
Stand 01-01	0	545	545	545	545
Dotaties voorziening jubilea	545	0	0	0	0
Bestedingen voorziening jubilea	0	0	0	0	0
Stand 31-12	545	545	545	545	545
Stand 01-01	11.637	12.932	14.932	16.932	18.932
Dotaties voorziening jubilea	1.295	2.000	2.000	2.000	2.000
Bestedingen voorziening jubilea	0	0	0	0	0
Stand 31-12	12.932	14.932	16.932	18.932	20.932

Balans: weergegeven bij benadering.

- Mutaties in de materiele vaste activa zijn weergegeven op basis van de stand van de activa t-1 minus de afschrijvingen en het beschikbare investeringskader in jaar t.
- De kortlopende vorderingen worden op hetzelfde niveau gehouden. Het merendeel van de ultimo posten bestaat uit de gebruikelijke vorderingen op DUO en vooruitbetaalde kosten.
- Mutaties in het eigen vermogen zijn weergegeven op basis van de resultaten uit de staat van baten en lasten. Mutaties op basis van het resultaat worden toegerekend aan de algemene reserve, met uitzondering van de eenmalige cao-kosten 2020 die onttrokken worden aan de daarvoor ingestelde bestemmingsreserve. Ook heeft er in 2019 een

herschikking plaatsgevonden van de bestemmingsreserves, welke zijn toegevoegd aan de algemene reserve. Dit om een meer zuiver beeld ten aanzien van de algemene en 'beklemde' reserves te presenteren in de meerjaren balans.

- Het verloop in de voorziening groot onderhoud is meegenomen op basis van de stand t-1 minus de jaarlijkse (raming van) uitgaven en dotaties aan de voorziening. Daarbij is uitgegaan van het vigerende onderhoudsplan dat een looptijd kent tot einde 2027. Gezien de mogelijke ontwikkelingen met betrekking tot de huisvesting wordt een terughoudend beleid gevoerd ten aanzien van de inzet van de geplande uitgaven. Door de dotatie te handhaven en terughoudend te zijn in de uitgaven ontstaat daarbij ruimte in de voorziening om mogelijke benodigde eigen bijdragen rondom de huisvestingstrajecten te kunnen financieren.
- Het verloop in de voorziening jubilea en duurzame inzetbaarheid is gebaseerd op het historisch beeld.
- De kortlopende schulden worden op hetzelfde niveau gehouden. Het merendeel van de ultimo posten bestaat uit verplichtingen aan premies soc. verzekeringen, pensioen, crediteuren en vakantie-uitkeringen. In 2018 was er sprake van een incidenteel hoger bedrag aan schulden als gevolg van de vooruit ontvangen middelen (fondsenwerving) voor de herinrichting van het schoolplein.

Sinds 2008 berust het financiële toezicht op het onderwijs bij de Inspectie van het Onderwijs. Een van de onderdelen van dat financiële toezicht is het zogenaamde toezicht op de financiële continuïteit: de vraag of een schoolbestuur/instelling financieel gezond is en op korte en langere termijn aan haar financiële verplichtingen kan voldoen. Dit toezicht, dat deel uitmaakt van het geïntegreerd toezicht, vindt risicogericht plaats. Op grond van een analyse van de financiële gegevens uit de jaarrekening, de continuïteitsparagraaf uit het jaarverslag of eventueel signalen, bepaalt de inspectie of de positie van de instelling nader moet worden onderzocht.

Kengetallen balans:

Bij de analyse gebruikt de inspectie ter detectie van de risico's de navolgende set kengetallen.

Inspectiekader		Waarde
Solvabiliteit 2	Eigen vermogen + voorzieningen/ totale passiva	< 30%
Liquiditeit (current ratio)	Vlottende activa/ kort vreemd vermogen	< 0,75
Huisvestingsratio	Huisvestingslasten + afschrijvingen gebouwen/ totale lasten	> 10%
Weerstandsvermogen	Eigen vermogen/ totale baten	< 5%
Rentabiliteit	Resultaat/ totale baten	3-jarig < 0,00
		2-jarig < -0,05
		1-jarig < -0,10

Meerjaren kengetallen	Realisatie 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Weerstandsvermogen	14,93%	8,48%	11,56%	11,75%	11,06%
Solvabiliteit 1 (excl. voorzieningen)	64,93%	56,90%	59,23%	59,76%	56,30%
Solvabiliteit 2 (incl. voorzieningen)	71,82%	68,20%	73,04%	73,82%	74,64%
Liquiditeit	2,90	2,33	2,82	2,86	2,96
Rentabiliteit	1,04%	-4,11%	1,05%	0,49%	-0,76%
Huisvestingsratio	10,39%	6,83%	7,07%	6,96%	6,85%

De vermogenspositie van de vereniging kent een gestage verbetering in de afgelopen jaren en geeft in het meerjarenperspectief uitkomsten die boven de signaleringswaarden van de Inspectie liggen.

Voor het kengetal weerstandsvermogen wordt een bredere definitie gehanteerd, waarbij het eigen vermogen wordt afgezet tegen het totaal aan baten in plaats van alleen de baten aan Rijksbijdragen. Dit omdat de vereniging een additionele inzet aan middelen kent vanuit de ouderbijdragen en TSO die leiden tot een hoger dan normaliter aan te houden weerstandsvermogen.

8.4 Meerjaren kasstroomoverzicht

De kasstroom voor operationele activiteiten, het saldo aan baten en lasten heeft over 2019 een positief effect op de kasstroom, maar geeft in verband met de onzekerheid rondom de financiering van de bekostiging een negatief effect op de kasstroom voor de navolgende jaren. Voor 2019 is er een incidenteel effect op de kasstroom als gevolg van de vrijval van de kortlopende schulden die een relatief hoge ultimo waarde kenden over 2019 (vooruit ontvangen bedragen ouderbijdragen, TSO, zij-instromers, lerarenbeurs en gelden actie schoolplein).

De kasstroom uit investeringsactiviteiten geeft voor de komende jaren op basis van het kader voor investeringen en uitgaven voor groot onderhoud een licht positief effect op de kasstroom. Investerings zijn veelal afgedekt vanuit de afschrijvingslasten en door de ophoging van de dotatie voor de voorziening groot onderhoud ontstaat de benodigde ruimte om de in de het meerjaren onderhoudsplan opgenomen uitgaven te financieren.

Onderstaand het kasstroomoverzicht gebaseerd op de staat van baten en lasten en de balans van de vereniging.

Meerjaren Kasstroomoverzicht	Realisatie 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
<u>Kasstroom uit operationele activiteiten</u>					
Saldo baten en lasten	27.295	-98.848	26.806	13.106	-18.221
Aanpassingen voor:					
Afschrijvingen	66.898	41.800	45.800	50.600	57.700
Mutaties voorzieningen	4.335	21.583	35.098	3.952	40.836
Verandering in vlottende middelen					
Vorderingen	-8.003	-2.520	0	0	0
Kortlopende schulden	-48.886	-14.837	0	0	0
<u>Kasstroom uit bedrijfsoperaties</u>					
Interest	-840	-800	-800	-800	-800
Kasstroom uit operationele activiteiten	40.799	-53.621	106.904	66.858	79.515
<u>Kasstroom uit investeringsactiviteiten</u>					
Investerings in materiele vaste activa	-84.538	-55.000	-55.000	-55.000	-55.000
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	-84.538	-55.000	-55.000	-55.000	-55.000
<u>Kasstroom uit financieringsactiviteiten</u>					
Mutatie langlopende schuld	-2.639	-3.223	-3.223	-3.223	-2.179
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	-2.639	-3.223	-3.223	-3.223	-2.179
Mutatie liquide middelen	-46.378	-111.844	48.681	8.635	22.336
Beginstand liquide middelen	613.859	567.481	393.182	504.317	512.952
Eindstand liquide middelen	567.481	393.182	504.317	512.952	535.288
Mutatie liquide middelen	-46.378	-174.298	111.135	8.635	22.336

8.5 Ontwikkeling Treasury

Voor de komende jaren voorzien wij op basis van de prognose balans en kasstroomoverzicht een licht negatieve kasstroom. De tekorten en fluctuaties vanuit de subsidiering door de primaire geldverstrekker (OCW/DUO), die op de lopende rekening kunnen ontstaan kunnen vanuit de spaarrekening worden opgevangen. Benodigde investeringen en uitgaven ten laste van de voorzieningen (met name de voorziening groot onderhoud) kunnen vanuit de beschikbare liquide middelen worden opgevangen.

Uitgangspunt voor de optimalisatie van het rendement op de tijdelijk overtollige middelen is onderhevig aan de in te zetten producten (met de keuzebeperkingen door de richtlijn van DUO c.q. het eigen treasury statuut) en de verwachting met betrekking tot de renteontwikkeling. Het is niet de verwachting dat de huidige lage rente al aantrekken. In de begroting is van een minimale rentebaar, die wegvalt tegen de kosten van het betalingsverkeer.

Het merendeel van de baten van de vereniging is afkomstig van OC&W/DUO met een bekend (c.q. in te ramen) betaallitme. In de baten is ook een bedrag van ongeveer € 300.000 aan baten ouderbijdragen/ TSO-bijdragen opgenomen. Hoewel hierover goede betaalafspraken zijn is de bewaking (op aspecten volledigheid en tijdigheid) van de uitstaande debiteurenpositie een belangrijk aandachtspunt voor het onderdeel risico minimalisatie en het maandelijkse beheer en bewaking van de stand van de liquide middelen.

9 Risicoparagraaf

9.1 Planning en control

Door het bestuur wordt toezicht gehouden op de naleving van wet- en regelgeving op basis van een met de directie bestuurer overeengekomen toezichtkader. Dit toezichtkader is gebaseerd op de wettelijke vereiste planning en control documenten (o.a. schoolgids, school- en jaarplan, formatieplan, begroting en jaarrekening). Op basis van dit kader worden met een informele en formele overlegmomenten de prestaties van de organisatie gevolgd.

Hierbij wordt een koppeling gemaakt tussen kwaliteit en financiën om te kijken of wij onze resultaten behalen met de middelen die daarvoor in de begroting zijn opgenomen. Planning en control elementen rondom de financiën zijn de leerlingaantallen, kaders voor de in te zetten formatie, het materiele budget, het investeringsbudget en het budget voor groot onderhoud. Vanuit het kwaliteitsbeleid kijken wij naar onze onderwijskwaliteit, waarbij wij verder kijken dan toets resultaten en verwijzingspercentages. Elementen als vorming en identiteitsontwikkeling zijn ook van cruciaal belang.

Het bestuur vergadert in principe iedere maand. Minstens eenmaal per jaar organiseert het bestuur een Algemene Ledenvergadering (ALV) waarin onder andere het beleid en de financiën besproken worden.

De ouders in het bestuur vormen de interne toezichthouder, die namens de algemene ledenvergadering onder andere toezicht houdt op de financiën, wijzigingen in en op de uitvoering van het vastgestelde beleid van de schoolvereniging. De interne toezichthouder licht op de algemene ledenvergaderingen haar bevindingen toe.

Daarnaast maakt de vereniging gebruik van een administratiekantoor en een controller (externe inhuur) die een rol spelen in het interne beheersings- en controlesysteem. Bijvoorbeeld door in de uitvoering van werkzaamheden te controleren of wordt voldaan aan de diverse uitvoeringsvoorschriften.

9.2 Belangrijkste risico's en onzekerheden

Risicomanagement heeft als doel risico's te inventariseren en zo veel mogelijk te beheersen en te komen tot een onderbouwde uitspraak over de gewenste hoogte van de noodzakelijke financiële buffer.

Omdat risico's nooit helemaal uitgesloten of beheerst kunnen worden is een buffer - weerstandsvermogen - nodig. Het aanhouden van weerstandsvermogen is nodig voor de niet direct voorzienbare en dus slecht meetbare risico's in de bedrijfsvoering. Het is bedoeld om onverwachte financiële tegenvallers op te vangen, zodat ze geen of weinig invloed hebben op de continuïteit van de activiteiten van de vereniging.

Deze tegenvallers zijn veelal terug te herleiden naar onzekerheden in de leerlingenstromen, de hier aan gekoppelde financiering vanuit OCenW, het samenwerkingsverband en ouderbijdragen en de mogelijkheid om snel en adequaat te kunnen reageren op deze effecten. Daarbij moet bijvoorbeeld rekening worden gehouden bij het personeel met arbeidsrechtelijke en/of cao-voorwaarden of bij materiele lasten met contractvoorwaarden. De risico's worden veelal weggenomen door het aanhouden van een ruime vermogenspositie waarbij minimaal als grenswaarde het signaleringskader van de Inspectie wordt aangehouden.

Bufferruimte eigen vermogen	Realisatie 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Realisatie 2019	Begroting 2020
Eigen vermogen	518.784	481.590	507.596	519.902	500.881	518.784	481.590
In mindering ultimo waarde mat. vaste activa	200.212	213.412	222.612	227.012	224.312	200.212	213.412
	318.572	268.178	284.984	292.890	276.569	318.572	268.178
Norm Inspectie -> 5% baten	127.613	121.265	123.285	124.585	124.979	127.613	121.265
Bufferruimte vermogen	190.959	146.913	161.699	168.305	151.590	190.959	146.913

In bovenstaande tabel is het berekende kengetal Weerstandsvermogen afgezet als waarde tegen de vuistregel van 5% van de Inspectie als ondergrens voor het aan te houden weerstandsvermogen. Op deze manier ontstaat een beeld bij de beschikbare ruimte in het eigen vermogen. Een en ander laat ook zien dat materiele vaste activa een relatief groot vaststaand beslag kennen op de algemene reserve en dat na aftrek van de 5% er een zekere 'over-ruimte' aanwezig is om niet gebudgetteerde risico's in de bedrijfsvoering op te kunnen opvangen. De doorrekening toont ook de noodzaak om een taakstelling op de formatieve inzet door te voeren, zonder deze taakstelling zou het weerstandsvermogen te veel onder druk komen te staan.

In 2019 zijn er geen noemenswaardige risico's geweest die een impact hebben gehad op het beleid of de financiën van de schoolvereniging. Gezien de stabiliteit van de instroom van leerlingen en de wachtlijsten die de schoolvereniging heeft zijn er qua inkomsten weinig risico's te verwachten.

Onderstaand een opsomming van de belangrijkste risico's met bijbehorende beheersmaatregel.

Leerlingaantallen
Leerlingaantallen zijn essentieel voor onze school, per leerling krijgen we immers geld om goed onderwijs te kunnen geven. School is erg afhankelijk van de leerlingaantallen. Het risico op een daling van het aantal leerlingen is erg klein, gelet op de wachtlijsten en het cijfers uit het verleden. We willen groeien tot en stabiliseren op 380 leerlingen.

<u>Beheersmaatregel:</u>
Kinderen inschrijven vanaf 2,5 jaar
Werken met wachtlijsten
Analyse instroom/uitstroom leerlingen;
Duidelijke profilering school;
PR en marketing.

Hogere personeelslasten
De personeelslasten van de vereniging zijn relatief hoog. Een deel van het extra personeel wordt betaald uit de ouderbijdrage.
<u>Beheersmaatregel:</u>
Bij toename leerlingaantal geen extra formatie inzetten
Bij natuurlijk verloop geen formatie herbezetten

Coronavirus
De gevolgen van het Coronavirus voor het onderwijs
<u>Beheersmaatregel:</u>
Ten aanzien van onderwijskwaliteit specifieke onderwijsinterventies om achterstanden op te heffen
Defensief beleid ten aanzien van inzet van middelen

Corona

In maart 2020 is Nederland getroffen door een uitbraak van het Corona-virus. Voor Schoolvereniging voor Neutraal Bijzonder Onderwijs Casimir betekent dit dat de school gesloten is. Het onderwijs wordt 'op afstand' gegeven. Dit heeft impact op het proces van onderwijsgeven, alhoewel het onderwijs wel door kan gaan. Op dit moment wordt verwacht dat de financiële impact op het vermogen en het jaarresultaat 2020 beperkt zal zijn, omdat de baten (bekostiging door OCW) gecontinueerd worden en ook het personeel gewoon wordt doorbetaald.

9.3 Verslag Intern Toezichhoudend Orgaan

Inleiding

De Casimirschool is een schoolvereniging, waar je als ouder/verzorger van een leerling automatisch lid van bent. Het bestuur van de schoolvereniging bestaat uit een uitvoerend deel: de directeur-bestuurder en een toezichhoudend deel: ouders die door de Algemene ledenvergadering (ALV) gekozen zijn. Het bestuur legt verantwoording af aan de leden tijdens de jaarlijkse ALV. De ALV moet goedkeuring geven aan de jaarstukken en het bestuur of de leden kunnen ook andere voorstellen ter besluit aan de ALV voorleggen. De ALV heeft als taak toezicht te houden op het realiseren van de doelstelling van de vereniging en het functioneren van het bestuur. Het toezichhoudend deel van het bestuur houdt namens de ALV-toezicht op de uitvoering van het beleid.

Het bestuur werkt volgens de Code Goed Bestuur Primair Onderwijs (de Code). De uitvoering van de bestuurlijke zaken zijn toebedeeld aan de directeur-bestuurder. De taken van het toezicht zoals beschreven in de Code worden binnen de Casimirschool voor een belangrijk deel uitgevoerd door het toezichhoudend deel van het bestuur, namens de leden van de schoolvereniging.

Het toezichhoudende deel van het bestuur bestaat uit minstens vijf leden en wordt op een ALV uit en door de ouders gekozen voor een periode van drie jaar. Hierna kan herbenoeming plaatsvinden voor nogmaals drie jaar. Minimaal éénmaal per jaar, in het voorjaar, organiseert het bestuur van onze schoolvereniging een ALV, waarvoor alle ouders/verzorgers worden uitgenodigd en waarbij vooral beleidsmatige zaken aan de orde komen.

Samenstelling toezichhoudend deel bestuur

Het toezichhoudend deel van het bestuur is per eind 2019 als volgt samengesteld:

Naam	Rol	Functies	Benoemd	Aftredend
Mireille Haesakkers	Lid	Controller PCPO de Vier Windstreken	Mei 2015 herbenoemd juni 2018	Mei 2021
Marco Krösing	Voorzitter	Eigenaar mediabureau	Mei 2016 herbenoemd Juni 2018	Mei 2021
Yvonne Becqué	Lid	Onderzoeker/promovenda Kenniscentrum Zorginnovatie Hogeschool Rotterdam	Nov 2016 herbenoemd Juni 2018	Mei 2021
Gustaaf Bloemers	Lid	Procesmanager Rabobank Operations Beleggen, voorzitter oudercommissie Biblebonz (onbezoldigd)	Juni 2019	2022 (herbenoembaar)
Judith 't Gilde	Lid	Postdoctoraal onderzoeker UVA	Juni 2019	2022 (herbenoembaar)

Bestuursvergoeding

De toezichhoudende bestuursleden ontvangen geen vergoeding voor hun bestuurlijke taken. De directeur-bestuurder is in loondienst bij de schoolvereniging.

Verantwoording toezicht in 2019

Het bestuur is in 2019 acht keer in formele vergadering bijeen geweest. Aandacht werd in 2019 vooral besteed de uitvoering van het beleid volgens de Code, aangezien er in 2018 voor een nieuwe bestuursstructuur is gekozen volgens het one-tier model. Verder werd invulling geven aan de schoolplanperiode 2019-2023, het samenstellen en het invullen van een Jaarplan Bestuur/MR met daarin jaarlijks terugkerende onderwerpen per schooljaar. Er wordt toezicht gehouden op de rechtmatige verwerking en rechtmatige en doelmatige besteding van middelen. Het bestuur treedt op als werkgever van het uitvoerend deel van het bestuur. Dit wordt onder andere ingevuld door toezicht te houden op met de directeur-bestuurder afgesproken KPI's, inclusief evaluatie.

Het bestuur heeft aan de gemeente aangegeven mee te willen gaan in de eerste tranche van het IHP van de gemeente Gouda. Een permanente voorziening voor 8 groepen van de school wordt hierin benoemd. Concreet betekent het dat de locatie aan de Herpstraat in de komende jaren gerenoveerd gaat worden. In het uitvoeringsplan is opgenomen dat de voorbereidingen starten in het laatste kwartaal van 2021, zodat de renovatie in het eerste kwartaal van 2023 kan beginnen.

In 2019 is de medezeggenschap binnen de Casimirschool een punt van aandacht geweest. Het positioneren van (de oudergeleding van) een MR blijft een lastige opgave binnen een vereniging waarvan iedere ouder/verzorger lid is. Het bestuur verwacht dat er nu goede kaders staan voor goed medezeggenschap in 2020.

Verder stonden in 2019 onder andere de volgende onderwerpen op de agenda van de bestuursvergaderingen:

- Goedkeuring van de jaarrekening en het jaarverslag 2018
- Goedkeuren formatieplan 2019-2020
- Opdracht accountantscontrole jaarstukken 2019
- Goedkeuren van de begroting 2019, inclusief vaststelling hoogte ouderbijdrage
- Schooltijden
- Stakingen Primair onderwijs

Het bestuur kijkt met grote tevredenheid terug op 2019. Met de nieuwe bestuursstructuur is voor de toekomst een basis gelegd voor goed toezicht conform de Code. Het jaarverslag 2019 geeft na jaren van groei een stabiel beeld, waarbij aandacht is voor verdere kwalitatieve groei, hetgeen ook tot uiting komt door het wederom behalen van het predicaat Excellente School. Financieel gezien is ook sprake van stabilisering met een positief resultaat, waarbij het weerstandsvermogen stabiel is.

Van nog grotere waarde is de inzet en betrokkenheid van alle medewerkers, die dagelijks zichtbaar is. Het bestuur wil, namens de leerlingen en de ouders/verzorgers, daarvoor grote waardering uitspreken.

Met hartelijke groet, namens het bestuur,

Marco Krösing

Voorzitter bestuur

FINANCIËLE POSITIE

Ter verkrijging van inzicht in de financiële positie van de vereniging dienen de navolgende overzichten. Deze zijn gebaseerd op de gegevens uit de jaarrekening.

Ter analyse van de financiële positie dient de volgende opstelling, welke is gebaseerd op de gegevens uit de geconsolideerde balans:

Vergelijkend balansoverzicht
(na verwerking resultaatbestemming)

	31 december 2019		31 december 2018	
	€	%	€	%
ACTIVA				
Materiële vaste activa	200.213	22,4	182.572	19,9
Vorderingen	127.480	14,2	119.477	13,0
Liquide middelen	567.479	63,4	613.859	67,0
	<u>895.172</u>	<u>100,0</u>	<u>915.908</u>	<u>100,0</u>
PASSIVA				
Eigen vermogen	581.237	64,9	554.783	60,6
Voorzieningen	61.666	6,9	57.331	6,3
Langlopende schulden	12.432	1,4	15.072	1,6
Kortlopende schulden	239.837	26,8	288.723	31,5
	<u>895.172</u>	<u>100,0</u>	<u>915.908</u>	<u>100,0</u>

KENGETALLEN

	2019	2018
Liquiditeit (<i>Vlottende activa / kortlopende schulden</i>)	2,90	2,54
Solvabiliteit 1 (<i>Eigen vermogen (excl. voorzieningen) / totale vermogen *100%</i>)	64,93	60,57
Solvabiliteit 2 (<i>Eigen vermogen (incl. voorzieningen) / totale vermogen *100%</i>)	71,82	66,83
Rentabiliteit (<i>Saldo gewone bedrijfsvoering / totale baten (incl. fin. baten) * 100%</i>)	1,04	3,04
Weerstandsvermogen excl. MVA (<i>(Eigen vermogen - materiële vaste activa) / rijksbijdragen * 100%</i>)	17,88	18,59
Huisvestingsratio (<i>(Huisvestingslasten + afschrijvingen gebouwen) / totale lasten * 100%</i>)	10,39	10,27
Materiële lasten / totale lasten + fin lasten (in %)	27,86	27,65
Personele lasten / totale lasten + fin lasten (in %)	72,14	72,35

Liquiditeit

Het kengetal geeft aan in welke mate men in staat is om op korte termijn aan alle verplichtingen te voldoen.

Solvabiliteit

De solvabiliteit geeft aan in welke mate de bezittingen op de activazijde van de balans zijn gefinancierd met eigen of vreemd vermogen.

Rentabiliteit

In het bedrijfsleven wordt met de rentabiliteit de winst- of verliesgevendheid van een onderneming bedoeld. In het onderwijs (non-profit sector) wordt een relatie gelegd tussen het behaalde resultaat en de ontwikkeling hiervan op het weerstandsvermogen.

Het geeft aan welk deel van de totale baten resteert na aftrek van de lasten.

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen geeft inzicht in de capaciteit om onvoorziene tegenvallers in de exploitatie op te vangen.

Huisvestingsratio

Het kengetal geeft aan de verhouding van de huisvestingslasten t.o.v. de totale lasten.

B1 GRONDSLAGEN

ALGEMEEN

De jaarrekening is opgesteld volgens de Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs. In deze regeling is bepaald dat de bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving Onderwijs (in het bijzonder RJ 660 Onderwijsinstellingen) van toepassing zijn met inachtneming van de daarin aangeduide uitzonderingen.

Activa en verplichtingen worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Voor zover van toepassing zijn ter vergelijking opgenomen de realisatiecijfers van het voorgaande jaar, alsmede de (goedgekeurde) begroting van het huidige jaar.

Het bestuur heeft zich een oordeel gevormd over de zaken die in het jaarverslag worden besproken en heeft voor de bedragen die in de jaarrekening zijn opgenomen schattingen gemaakt. Indien dit voor het geven van het in art. 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de betreffende jaarrekeningpost.

Door afronding op hele euro's kunnen in het verslag kleine verschillen worden geconstateerd.

De jaarrekening is opgesteld vanuit de continuïteitsveronderstelling.

GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA

Materiële vaste activa.

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele restwaarde.

Als ondergrens voor de te activeren zaken met een gebruiksduur van langer dan 1 jaar wordt € 500,- aangehouden.

De activagroepen met afschrijvingstermijnen zijn als volgt bepaald:

Gebouwen: 10 jaar. Terreinen: geen afschrijving.

Technische zaken: diverse afschrijvingstermijnen op basis van geschatte levensduur variërend van 10 tot 40 jaar.

Alle meubilair: 3 tot 15 jaar.

ICT: computers, servers en printers 3 jaar; digitale schoolborden 10 jaar.

Onderwijsleerpakket: methoden 10 jaar, apparatuur 5 jaar.

Vorderingen.

De vorderingen en overlopende activa worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs.

De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde.

Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen en overlopende activa.

De vorderingen en overlopende activa hebben een looptijd korter dan een jaar, tenzij dit bij de

toelichting op de balans anders is aangegeven.

Liquide middelen.

De liquide middelen staan, voor zover niet anders vermeld, ter vrije beschikking van het bestuur. Liquide middelen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Liquide middelen die niet ter directe beschikking staan worden verwerkt onder de vorderingen.

Liquide middelen die langer dan 12 maanden niet ter directe beschikking staan, worden verwerkt onder de financiële vaste activa.

Eigen Vermogen.

Het eigen vermogen bestaat uit de algemene reserve die voortkomt uit de door (semi-) overheidsinstellingen gefinancierde activiteiten, bestemmingsreserves en bestemmingsfondsen. Hierbij is onderscheid gemaakt tussen reserves uit private middelen en reserves uit publieke middelen.

De algemene reserve vormt een buffer ter waarborging van de continuïteit van de instelling. Deze wordt opgebouwd uit de resultaatbestemming van overschotten welke ontstaan uit het verschil tussen de toegerekende baten en werkelijk gemaakte lasten. In geval van een tekort wordt dit resultaat ten laste van de algemene reserve gebracht.

Indien een beperkte bestedingsmogelijkheid door de organisatie is aangebracht, dan is het aldus afgezonderde deel van het eigen vermogen aangeduid als bestemmingsreserve. De beperkte bestedingsmogelijkheid van de bestemmingsreserve is door het bestuur bepaald en betreft geen verplichting. Het bestuur kan deze verplichting zelf opheffen.

Indien een beperkte bestedingsmogelijkheid door een derde is aangebracht, dan is het aldus afgezonderde deel van het eigen vermogen aangeduid als bestemmingsfonds.

De "Reserve schoolfondsen" zijn met eigen middelen, d.w.z. zonder subsidie van de overheid opgebouwd. Het voor- of nadelig saldo van de exploitatie wordt toegevoegd c.q. onttrokken aan de reserve c.q. het fonds.

Het bestuur heeft besloten de bestemmingsreserve personeel (€ 16.482) en de bestemmingsreserve schoolfonds (€ 35.614) te herschikken. Deze zijn onder de algemene reserve gebracht.

Voorzieningen

De voorzieningen worden gevormd voor verplichtingen die op balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is, waarvan de hoogte redelijkerwijs geschat kan worden en voor zover deze verplichtingen en risico's niet op activa in mindering zijn gebracht. De voorzieningen worden opgenomen voor de nominale waarde, met uitzondering van de voorziening jubilea. Deze wordt opgenomen voor de contante waarde.

De voorzieningen zijn verdeeld naar langlopend en kortlopend. Kortlopend heeft betrekking op het deel van de voorziening met een looptijd van maximaal één jaar. Het langlopend deel op het deel met een looptijd langer dan één jaar.

Voorziening jubilea:

Op grond van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving is een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen gevormd. Voor de berekening is uitgegaan van de datum van indiensttreding van de medewerker in het onderwijs. Vanaf deze datum bouwt de medewerker aanspraken op voor een te ontvangen jubileum-gratificatie bij 25-jarig en 40-jarig dienstverband. Er is rekening gehouden met een variabele blijfkans en een rekenrente van 1%.

Voorziening groot onderhoud:

De voorziening voor de gelijkmatige verdeling van onderhoudslasten wordt bepaald op basis van de te verwachten kosten voor cyclisch groot onderhoud voor de komende 10 jaar op basis van het meerjarenonderhoudsplan. De voorziening wordt lineair opgebouwd. Het uitgevoerde onderhoud

wordt ten laste van de voorziening gebracht.

Langlopende en kortlopende schulden en overige verplichtingen.

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rekenmethode.

De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde van de schuld. De overlopende passiva betreffen vooruit ontvangen bedragen die aan opvolgende perioden worden toegerekend en nog te betalen bedragen, voor zover ze niet onder de kortlopende schulden zijn te plaatsen.

Kasstroomoverzicht

In samenhang met de balans en de staat van baten en lasten geeft het kasstroomoverzicht inzicht in de financiering en liquiditeit.

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Bij de indirecte methode wordt het resultaat (saldo van baten en lasten) als basis genomen. Dit overzicht geeft weer waaraan de in de verslagperiode beschikbaar gekomen gelden zijn besteed.

De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen. Transacties waarbij geen instroom of uitstroom van kasmiddelen plaatsvindt, waaronder financial leasing, zijn niet in het kasstroomoverzicht opgenomen.

RESULTAATBEPALING

Algemeen

De baten en lasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn verwezenlijkt. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen, indien zij voor het vaststellen van de jaarrekening bekend zijn geworden. De instelling heeft in haar statuten geen bepalingen opgenomen omtrent de verdeling van de winst. Er is dus geen statutaire regeling winstbestemming.

(Rijks)bijdragen

Onder de rijksbijdragen worden de vergoedingen voor de exploitatie, verstrekt door het Ministerie van OCW, opgenomen. Tevens worden hier verantwoord de door het samenwerkingsverband ontvangen doorbetalingen van rijksbijdragen. Rijksbijdragen worden als baten verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft.

Geormerkte OCW-subsidies (doelsubsidies met verrekening clause) worden ten gunste van de staat van de baten en lasten verantwoord in het jaar waarvan de gesubsidieerde lasten komen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de overlopende passiva zolang de bestedingstermijn niet is verlopen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de kortlopende schulden als terug te betalen subsidie zodra de bestedingstermijn is verlopen op balansdatum.

Overige overheidsbijdragen en subsidies

Onder de overige overheidsbijdragen worden de vergoedingen opgenomen, verstrekt door gemeente, provincie of andere overheidsinstellingen. De overige overheidsbijdragen worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Exploitatiesubsidies worden als baten verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarin de gesubsidieerde kosten zijn gemaakt of opbrengsten zijn gederfd, of wanneer een gesubsidieerd exploitatietekort zich heeft voorgedaan. De baten worden verantwoord als het waarschijnlijk is dat deze worden ontvangen en de instelling de condities voor ontvangst kan aantonen.

Overige baten

Onder de overige baten worden de vergoedingen opgenomen die niet verstrekt zijn door het

Ministerie van OCW, gemeenten, provincies of andere overheidsinstellingen. De overige baten (waaronder ouderbijdragen) worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Personeelsbeloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de cao uitbetaald. De beloningen van het personeel worden als last in de staat van baten en lasten verantwoord in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en, voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting op de balans opgenomen. Als de reeds betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als een overlopend actief voor zover er sprake zal zijn van terugbetaling door het personeel of van verrekening met toekomstige betalingen door het bevoegd gezag.

Pensioenen

De instelling heeft een toegezegd pensioenregeling bij Stichting Bedrijfspensioenfonds ABP. Op deze pensioenregeling zijn de bepalingen van de Nederlandse Pensioenwet van toepassing en worden op verplichte en contractuele basis premies betaald door de instelling. ABP hanteert het middelloon als pensioengevende salarisgrondslag. ABP probeert ieder jaar de pensioenen te verhogen met de gemiddelde stijging van de lonen in de sectoren overheid en onderwijs. Wanneer de dekkingsgraad lager is dan 105% vindt er geen indexatie plaats. De premies worden verantwoord als personeelskosten zodra deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terug storting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen. Nog niet betaalde premies worden als verplichting op de balans opgenomen.

De dekkingsgraad van het ABP ultimo 2019 is 97,8%
Per ultimo 2018 was deze 97,0%

Afschrijvingen

Materiële Vaste Activa worden vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief.

Huisvestingslasten

Onder de huisvestingslasten worden de uitgaven voor huisvesting opgenomen. De lasten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Overige lasten

De overige lasten hebben betrekking op uitgaven die voortvloeien uit aangegane afspraken dan wel noodzakelijk zijn voor het geven van onderwijs en worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende activa en passiva.

Financiële instrumenten en risicobeheersing

Algemeen

De in deze toelichting opgenomen gegevens verschaffen informatie die behulpzaam is bij het schatten van de omvang van risico's die verbonden zijn aan zowel de in de balans opgenomen als de niet in de balans opgenomen financiële instrumenten. De primaire financiële instrumenten van het bestuur, anders dan derivaten, dienen ter financiering van de operationele activiteiten van het bestuur of vloeien direct uit deze activiteiten voort. Het beleid van het bestuur is om niet te handelen in financiële instrumenten voor speculatieve doeleinden. De belangrijkste risico's uit hoofde van de financiële instrumenten van het bestuur zijn het kredietrisico, het liquiditeitsrisico, het kasstroomrisico en renterisico.

Marktrisico

De instelling is werkzaam in Nederland. Het valutarisico is daarmee nihil.

De instelling loopt geen prijsrisico's.

De instelling loopt renterisico over de rentedragende vorderingen en rentedragende schulden.

Kredietrisico

De instelling heeft geen significante concentraties van kredietrisico.

Liquiditeitsrisico

Het bestuur heeft een treasurystatuut opgesteld waarin zij haar beleid omtrent liquiditeit heeft uiteengezet. Door tussentijdse monitoring en eventuele bijsturing worden liquiditeitsrisico's beheerst.

Liquide middelen, vorderingen en kortlopende schulden

Gezien de korte looptijd van deze instrumenten benadert de boekwaarde de reële waarde.

B2 BALANS PER 31 december 2019
(na verwerking resultaatbestemming)

		31 december 2019		31 december 2018	
		€	€	€	€
ACTIVA					
Vaste activa					
Materiële vaste activa	1				
Gebouwen en terreinen		1.259		1.608	
Technische zaken		71.279		17.394	
Meubilair		59.909		59.014	
ICT		29.966		53.752	
OLP en apparatuur		<u>37.799</u>		<u>50.805</u>	
			200.213		182.572
Vlottende activa					
Vorderingen	2				
Ministerie van OCW		92.580		89.894	
Overlopende activa		33.180		19.849	
Overige vorderingen		<u>1.720</u>		<u>9.734</u>	
			127.480		119.477
Liquide middelen	3		<u>567.479</u>		<u>613.859</u>
				<u>895.172</u>	<u>915.908</u>

B2 BALANS PER 31 december 2019
(na verwerking resultaatbestemming)

		31 december 2019		31 december 2018	
		€	€	€	€
PASSIVA					
Eigen vermogen	4				
Algemene reserve		518.784		502.687	
Bestemmingsreserves (publiek en privaat)		<u>62.454</u>		<u>52.096</u>	
			581.237		554.783
Voorzieningen	5				
Personeelsvoorzieningen		13.477		11.637	
Overige voorzieningen		<u>48.189</u>		<u>45.694</u>	
			61.666		57.331
Langlopende schulden	6				
Overige langlopende schulden		<u>12.432</u>		<u>15.072</u>	
			12.432		15.072
Kortlopende schulden	7				
Crediteuren		26.745		25.584	
Belasting en premie sociale verzekeringen		81.669		78.704	
Schulden terzake van pensioenen		23.060		18.521	
Overige kortlopende schulden		11.428		13.771	
Overlopende passiva		<u>96.934</u>		<u>152.142</u>	
			<u>239.837</u>		<u>288.723</u>
				<u>895.172</u>	<u>915.908</u>

B3 STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2019

	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
	€	€	€
Baten			
(Rijks)bijdragen	2.130.637	2.045.505	2.001.729
Overige overheidsbijdragen en subsidies	10.221	3.500	4.991
Overige baten	<u>411.402</u>	<u>315.000</u>	<u>321.738</u>
	2.552.261	2.364.005	2.328.459
Lasten			
Personele lasten	1.822.108	1.761.113	1.633.473
Afschrijvingen	66.898	47.900	36.192
Huisvestingslasten	261.961	179.000	231.467
Overige instellingslasten	<u>373.999</u>	<u>346.430</u>	<u>355.677</u>
	2.524.965	2.334.443	2.256.809
Saldo baten en lasten	<u>27.295</u>	<u>29.562</u>	<u>71.649</u>
Financiële baten en lasten			
Financiële baten	0	0	13
Financiële lasten	<u>841</u>	<u>800</u>	<u>864</u>
Financiële baten en lasten	-841	-800	-850
Resultaat	<u>26.455</u>	<u>28.762</u>	<u>70.799</u>

B4 KASSTROOMOVERZICHT 2019

Het onderstaande kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Hierbij wordt het saldo baten en lasten als uitgangspunt genomen, waarop vervolgens correcties worden aangebracht voor verschillen tussen opbrengsten en ontvangsten en de kosten en uitgaven.

	2019		2018	
	€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Saldo baten en lasten		27.295		71.649
Aanpassingen voor:				
- Afschrijvingen	66.898		36.192	
- Mutaties voorzieningen	<u>4.335</u>		<u>-20.886</u>	
		71.232		15.306
Veranderingen in vlottende middelen				
- Vorderingen	-8.003		-11.019	
- Kortlopende schulden	<u>-48.886</u>		<u>104.857</u>	
		<u>-56.889</u>		<u>93.838</u>
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		41.639		180.793
- Ontvangen interest	0		13	
- Betaalde interest	<u>-841</u>		<u>-864</u>	
		<u>-841</u>		<u>-850</u>
Kasstroom uit operationele activiteiten		40.798		179.943
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
Investerings in materiële vaste activa	<u>-84.539</u>		<u>-67.213</u>	
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		-84.539		-67.213
Kasstroom uit financieringsactiviteiten				
Mutaties langlopende schulden	<u>-2.640</u>		<u>-3.223</u>	
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		<u>-2.640</u>		<u>-3.223</u>
Mutatie liquide middelen		<u><u>-46.381</u></u>		<u><u>109.507</u></u>
Beginstand liquide middelen	613.859		504.352	
Mutatie liquide middelen	<u>-46.381</u>		<u>109.507</u>	
Eindstand liquide middelen		<u><u>567.479</u></u>		<u><u>613.859</u></u>

B5 TOELICHTING BEHORENDE TOT DE BALANS
(na verwerking resultaatbestemming)

ACTIVA

VASTE ACTIVA

	31-12-2019	31-12-2018
	€	€
1 Materiële vaste activa		
Gebouwen en terreinen	1.259	1.608
Technische zaken	71.279	17.394
Meubilair	59.909	59.014
ICT	29.966	53.752
OLP en apparatuur	37.799	50.805
	<u>200.213</u>	<u>182.572</u>

	Gebouwen en terreinen	Technische zaken	Meubilair	ICT	OLP en apparatuur	Totaal
	€	€	€	€	€	€
<i>Boekwaarde 31 december 2018</i>						
Aanschaffingswaarde	3.488	18.564	131.468	97.262	116.398	367.181
Cumulatieve afschrijvingen	-1.881	-1.171	-72.455	-43.510	-65.593	-184.609
Boekwaarde 31 december 2018	<u>1.608</u>	<u>17.394</u>	<u>59.014</u>	<u>53.752</u>	<u>50.805</u>	<u>182.572</u>
<i>Mutaties</i>						
Investeringsen	0	58.663	15.731	6.049	4.095	84.539
Desinvesteringsen	0	-1.144	-27.573	-39.318	-54.610	-122.645
Afschrijvingen	-349	-4.778	-14.835	-29.835	-17.101	-66.898
Afschr. desinvesteringsen	0	1.144	27.573	39.318	54.610	122.645
Mutaties boekwaarde	<u>-349</u>	<u>53.886</u>	<u>896</u>	<u>-23.785</u>	<u>-13.006</u>	<u>17.641</u>
<i>Boekwaarde 31 december 2019</i>						
Aanschaffingswaarde	3.488	76.084	119.627	63.993	65.882	329.075
Cumulatieve afschrijvingen	-2.230	-4.805	-59.717	-34.027	-28.083	-128.862
Boekwaarde 31 december 2019	<u>1.259</u>	<u>71.279</u>	<u>59.909</u>	<u>29.966</u>	<u>37.799</u>	<u>200.213</u>

Afschrijvingspercentages

	van	t/m
Gebouwen	10,00 %	10,00 %
Technische zaken	2,50 %	10,00 %
Meubilair	6,66 %	33,33 %
ICT	10,00 %	33,33 %
OLP en apparatuur	10,00 %	20,00 %

Schoolvereniging voor Neutraal Bijzonder Onderwijs Casimir, Gouda

	31-12-2019	31-12-2018
	€	€
2 Vorderingen		
Ministerie van OCW	92.580	89.894
Overige vorderingen	1.720	9.734
Overlopende activa	<u>33.180</u>	<u>19.849</u>
	<u>127.480</u>	<u>119.477</u>
Ministerie van OCW		
Bekostiging OCW	<u>92.580</u>	<u>89.894</u>
	<u>92.580</u>	<u>89.894</u>
Overige vorderingen		
Gemeente inzake schade / ozb	0	1.724
Vervangingsfonds inzake salariskosten	697	6.118
Overige vorderingen	<u>1.023</u>	<u>1.892</u>
	<u>1.720</u>	<u>9.734</u>
Overlopende activa		
Vooruitbetaalde kosten	<u>33.180</u>	<u>19.849</u>
	<u>33.180</u>	<u>19.849</u>
	<u>31-12-2019</u>	<u>31-12-2018</u>
	€	€
3 Liquide middelen		
Banktegoeden	<u>567.479</u>	<u>613.859</u>
	<u>567.479</u>	<u>613.859</u>
Banktegoeden		
Betaalrekening bestuur	56.845	73.239
Spaarrekening	<u>510.634</u>	<u>540.621</u>
	<u>567.479</u>	<u>613.859</u>

PASSIVA

4 Eigen vermogen

VERLOOPOVERZICHT RESERVES EN VOORZIENINGEN

	Saldo 1-1-2019	Resultaat	Overige mutaties	Saldo 31-12-2019
Algemene reserve	502.687	-35.999	52.096	518.784
Bestemmingsreserves publiek (A)				
Reserve personeel	16.482	0	-16.482	0
Reserve personeel CAO 2020 eenmalig	0	62.454	0	62.454
	16.482	62.454	-16.482	62.454
Bestemmingsreserves privaat (B)				
Reserve schoolfonds	35.614	0	-35.614	0
	35.614	0	-35.614	0
Totaal bestemmingsreserves (A + B)	52.096	62.454	-52.096	62.454
Eigen vermogen	554.783	26.455	0	581.237

	Saldo 1-1-2019	Dotaties	Onttrekkingen	Vrijval	Saldo 31-12-2019	Kortlopend deel < 1 jaar	Langlopend deel > 1 jaar
--	----------------	----------	---------------	---------	------------------	--------------------------	--------------------------

5 Voorzieningen

Personeel:

Duurzame

Inzetbaarheid

Jubilea

	0	545	0	0	545	545	0
	11.637	1.295	0	0	12.932	0	12.932
	11.637	1.840	0	0	13.477	545	12.932

Overig:

Onderhoud

	45.694	55.000	-52.505	0	48.189	35.417	12.772
	45.694	55.000	-52.505	0	48.189	35.417	12.772

Voorzieningen

	57.331	56.840	-52.505	0	61.666	35.962	25.704
--	--------	--------	---------	---	--------	--------	--------

Aanvullende informatie

Langlopend deel > 1 jaar als volgt te verdelen:

	Middellang < 5 jaar	Lang > 5 jaar
Jubilea	2.680	10.252
Onderhoud	12.772	0

Schoolvereniging voor Neutraal Bijzonder Onderwijs Casimir, Gouda

	<u>31-12-2019</u>	<u>31-12-2018</u>			
	€	€			
6 Langlopende schulden					
Overige langlopende schulden	<u>12.432</u>	<u>15.072</u>			
	<u>12.432</u>	<u>15.072</u>			
	<u>15.072</u>		<u>Boekwaarde</u>	<u>Mutaties</u>	<u>Boekwaarde</u>
			<u>01-01-2019</u>	<u>2019</u>	<u>31-12-2019</u>
					<u>Looptijd</u>
					<u>> 1 jaar</u>
					<u>Looptijd</u>
					<u>> 5 jaar</u>
Vooruitontvangen investeringssubsidie gemeente	15.072	-2.640	12.432	11.621	811
	<u>15.072</u>	<u>-2.640</u>	<u>12.432</u>	<u>11.621</u>	<u>811</u>

	31-12-2019	31-12-2018
	€	€
7 Kortlopende schulden		
Crediteuren	26.745	25.584
Belasting en premie sociale verzekeringen	81.669	78.704
Schulden terzake van pensioenen	23.060	18.521
Overige kortlopende schulden	11.428	13.771
Overlopende passiva	<u>96.934</u>	<u>152.142</u>
	<u>239.837</u>	<u>288.723</u>
Belasting en premie sociale verzekeringen	71.233	68.519
Loonheffing en premies sociale verzekeringen	10.436	10.185
Premie vervangingsfonds / participatiefonds	<u>81.669</u>	<u>78.704</u>
Overige kortlopende schulden		
Gemeente huisvesting	0	2.040
Overige kortlopende schulden	<u>11.428</u>	<u>11.732</u>
	<u>11.428</u>	<u>13.771</u>
Overlopende passiva		
OCW niet geormerkt: zij-instromers	7.332	12.430
OCW niet geormerkt: studieverlof	0	6.437
Nog te betalen vakantiegeld	57.024	50.966
Vooruitontvangen investeringssubsidies gemeente	2.640	3.223
Vooruitontvangen subsidie t.b.v. groen schoolplein	0	42.152
Vooruitontvangen bedragen	<u>29.938</u>	<u>36.934</u>
	<u>96.934</u>	<u>152.142</u>

Schoolvereniging voor Neutraal Bijzonder Onderwijs Casimir, Gouda

Model G Specificatie posten OCW

G1 Verantwoording van subsidies zonder verrekeningsclausule (Regeling ROS art. 13, lid 2 sub a)

Omschrijving	Toewijzing		Bedrag toewijzing EUR	Ontvangen t/m verslagjaar EUR	de prestatie is ultimo verslagjaar conform de subsidiebeschikking	
	Kenmerk	datum			geheel uitgevoerd en afgerond (aankruisen wat van toepassing is)	nog niet geheel afgerond
Studieverlof	8/618/24449	23-07-18	11.035	11.035	☒	☐
Zij-instroom	2018/2/1035756	19-12-18	20.000	20.000	☐	☒
totaal			31.035	31.035		

G2 Verantwoording van subsidies met verrekeningsclausule (Regeling ROS art. 13 lid 2 sub b)

G2.A Aflopend per ultimo verslagjaar

Omschrijving	Toewijzing		Bedrag toewijzing EUR	Ontvangen t/m verslagjaar EUR	Totale lasten EUR	Te verrekenen ultimo verslagjaar EUR
	Kenmerk	datum				
			0	0	0	0
totaal			0	0	0	0

G2.B Doorlopend tot in een volgend verslagjaar

Omschrijving	Toewijzing		Bedrag toewijzing EUR	Saldo 01-01-2019 EUR	Ontvangen in verslagjaar EUR	Lasten in verslagjaar EUR	Totale lasten 31-12-2019 EUR	Saldo nog te besteden ultimo verslagjaar EUR
	Kenmerk	datum						
			0	0	0	0	0	0
totaal			0	0	0	0	0	0

B6 TOELICHTING BEHORENDE TOT DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2019

Baten

	Realisatie 2019 €	Begroting 2019 €	Realisatie 2018 €
(Rijks)bijdragen			
Vergoeding Personeel	1.332.616	1.295.492	1.301.473
Bijz. en aanv. bekostiging PO	37.517	0	0
Vergoeding Materiele Instandhouding	273.119	273.119	269.510
Vergoeding PAB	287.677	269.986	236.749
Niet-geormerkte subsidies	86.826	85.478	85.647
Geormerkte subsidies	5.098	12.430	7.570
Ontvangen doorbetalingen Rijksbijdrage SWV	107.784	109.000	100.781
	<u>2.130.637</u>	<u>2.045.505</u>	<u>2.001.729</u>

Overige overheidsbijdragen en subsidies

Gemeente: vergoeding declarabele kosten	6.998	0	1.477
Gemeente: 1e inrichting (vrijval)	3.223	3.500	3.514
	<u>10.221</u>	<u>3.500</u>	<u>4.991</u>

Overige baten

Overblijven/TSO	166.133	165.000	171.382
Opbrengst inrichting schoolplein	83.089	0	0
Ouderbijdragen/Lidmaatschap	147.301	145.000	142.171
Overige baten schoolfonds	4.677	0	0
Overige baten	10.203	5.000	8.185
	<u>411.402</u>	<u>315.000</u>	<u>321.738</u>

Lasten

Personele lasten

Lonen en salarissen	1.247.938	1.711.113	1.157.247
Sociale lasten	300.870	0	280.449
Pensioenlasten	195.846	0	150.869
Overige personele lasten	116.047	90.000	80.124
Uitkeringen (-/-)	-38.593	-40.000	-35.217
	<u>1.822.108</u>	<u>1.761.113</u>	<u>1.633.473</u>

Lonen en salarissen

Salariskosten directie	89.761	91.478	86.427
Salariskosten OP	1.432.594	1.477.620	1.363.522
Salariskosten OOP	56.424	64.668	49.454
Salariskosten t.l.v. vervangingsfonds	5.586	25.000	12.601
Salariskosten vervanging eigen rekening	19.514	2.500	2.795
Salariskosten werkdrukvermindering OP	39.534	0	0
Salariskosten werkdrukvermindering OOP	15.401	0	0
Salariskosten zw-gerelateerde vervanging	233	15.000	21.212
Salariskosten rugzak-leerling	0	0	329
Salariskosten OCW zij-instromer	1.795	0	0
Onkostenvergoeding via salaris	1.152	0	4.666
Salariskosten ouderschapsverlof	12.392	10.000	6.944
Werkkosten PSA	1.635	1.000	1.221
Salariskosten Passend Onderwijs	68.634	23.847	39.396
Correctie sociale lasten	-300.870	0	-280.449
Correctie pensioenlasten	-195.846	0	-150.869
	<u>1.247.938</u>	<u>1.711.113</u>	<u>1.157.247</u>

	Realisatie 2019 €	Begroting 2019 €	Realisatie 2018 €
Sociale lasten			
Sociale lasten	300.870	0	280.449
	<u>300.870</u>	<u>0</u>	<u>280.449</u>
Pensioenlasten			
Pensioenlasten	195.846	0	150.869
	<u>195.846</u>	<u>0</u>	<u>150.869</u>
Overige personele lasten			
Nascholing	31.897	25.000	14.167
Kosten schoolbegeleiding	6.837	15.000	14.091
Kosten Arbo	6.843	5.000	5.888
Dotatie voorziening Duurzame Inzetbaarheid	545	0	0
Dotatie voorziening jubilea	1.295	2.000	1.615
Overige personeelskosten	7.613	3.000	4.002
Personele kosten contractbasis	35.675	30.000	29.745
Kosten extra personeel (werkdrukgeden)	14.189	0	0
Werkkosten FA	11.153	10.000	10.616
	<u>116.047</u>	<u>90.000</u>	<u>80.124</u>
Uitkeringen (-/-)			
Uitkeringen (-/-)	-38.593	-40.000	-35.217
	<u>-38.593</u>	<u>-40.000</u>	<u>-35.217</u>
Personeelsbezetting			
		2019	2018
		Aantal FTE's	Aantal FTE's
DIR		0,87	0,87
OP		22,13	21,13
OOP		2,97	1,94
		<u>25,97</u>	<u>23,94</u>

De personeelsbezetting betreft het gemiddelde FTE op de vermelde lonen en salarissen.

WNT-verantwoording 2019 Schoolvereniging voor Neutraal Bijzonder Onderwijs Casimir

De WNT is van toepassing op Schoolvereniging voor Neutraal Bijzonder Onderwijs Casimir.
Het toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2019 € 115.000.

Gemiddelde baten betreft 2 complexiteitspunten.
Gemiddeld aantal leerlingen betreft 1 complexiteitspunt.
Het aantal gewogen onderwijssoorten is 1 complexiteitspunt.
Dit totaal van 4 complexiteitspunten correspondeert met WNT-klasse A.

Bezoldiging topfunctionarissen

Bedragen x € 1	W.J. Groot
Functiegegevens	Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2019	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	0,8682
Gewezen topfunctionaris	nee
(Fictieve) dienstbetrekking	ja

Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	€ 63.743
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 10.847
<i>Subtotaal</i>	€ 74.590
Individueel bezoldigingsmaximum	€ 99.843
-/- onverschuldigd betaald bedrag	€ 0
Totaal bezoldiging	€ 74.590
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t

Gegevens 2018	
Functiegegevens	Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2018	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband 2018 (fte)	0,8682
(Fictieve) dienstbetrekking	ja
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	€ 61.676
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 9.572
<i>Subtotaal</i>	€ 71.248
Individueel bezoldigingsmaximum	€ 96.370
Totaal bezoldiging 2018	€ 71.248

Topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen
met een bezoldiging van € 1.700 of minder

Naam Topfunctionaris	Functie
Dhr. M. Krösing	Voorzitter
Dhr. P.J.M. de Jong	Voorzitter
Dhr. G. Bloemers	Lid
Mw. M. Haesackers	Lid
Mw. Y. Becque	Lid
Mw. J. 't Gilde	Lid

Schoolvereniging voor Neutraal Bijzonder Onderwijs Casimir, Gouda

	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
	€	€	€
Afschrijvingen			
Gebouwen en terreinen	349	350	349
OLP en apparatuur	17.101	13.700	11.003
Meubilair	14.835	9.400	8.302
ICT	29.835	23.800	15.785
Technische zaken	4.778	650	753
	<u>66.898</u>	<u>47.900</u>	<u>36.192</u>
Huisvestingslasten			
Medegebruik	32.066	35.000	33.725
Dotatie onderhoudsvoorziening	55.000	55.000	101.000
Klein onderhoud	17.917	21.000	16.649
Energie en water	18.506	15.000	14.562
Schoonmaakkosten	44.903	43.000	42.565
Belastingen/Heffingen	7.460	6.000	6.561
Bewaking en beveiliging	2.748	4.000	4.774
Project Groen Schoolplein	83.089	0	9.585
Overige huisvestingslasten	272	0	2.045
	<u>261.961</u>	<u>179.000</u>	<u>231.467</u>
Overige instellingslasten			
<i>Administratie- en beheerslasten</i>			
Administratie en beheer	29.751	29.000	25.875
Accountantslasten	3.334	3.500	3.437
Telefoonkosten	1.483	2.200	5.211
Overige administratie- en beheer	1.187	4.500	2.511
	<u>35.755</u>	<u>39.200</u>	<u>37.034</u>
<i>Inventaris en apparatuur</i>			
Onderhoud vervanging meubilair	1.048	2.000	2.093
	<u>1.048</u>	<u>2.000</u>	<u>2.093</u>
<i>Overige</i>			
Representatiekosten	2.899	500	425
Contributies	7.363	7.000	6.777
Schooltest/onderzoek/begeleiding	4.974	2.500	915
Excursies/sport/bijz. activiteiten	5.404	2.000	1.485
Verzekeringen	1.997	1.900	2.021
Portikosten en drukwerk	355	400	332
Kantinekosten	8.052	6.000	7.066
Culturele vorming	12.027	5.000	6.230
Lasten schoolfonds	163.355	160.000	155.174
Overige gemeente	4.959	0	0
Lasten OCW subsidies	3.303	12.430	7.570
	<u>214.689</u>	<u>197.730</u>	<u>187.996</u>
<i>Leermiddelen</i>			
Onderwijsleerpakket	46.029	47.500	46.145
Informatietechnologie	44.571	30.000	52.885
Kopieerkosten	31.907	30.000	29.525
	<u>122.507</u>	<u>107.500</u>	<u>128.555</u>
Totaal Overige instellingslasten	<u>373.999</u>	<u>346.430</u>	<u>355.677</u>

Schoolvereniging voor Neutraal Bijzonder Onderwijs Casimir, Gouda

	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
	€	€	€
Financiële baten en lasten			
Financiële baten			
Rentebaten	0	0	13
	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>13</u>
Financiële lasten			
Bankkosten	841	800	864
	<u>841</u>	<u>800</u>	<u>864</u>
Totaal financiële baten en lasten	<u><u>-841</u></u>	<u><u>-800</u></u>	<u><u>-850</u></u>
	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
Specificatie honorarium			
Onderzoek jaarrekening	3.334	3.500	3.437
Andere controleopdrachten	0	0	0
Fiscale adviezen	0	0	0
Andere niet-controler-diensten	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
Totaal accountantslasten	<u><u>3.334</u></u>	<u><u>3.500</u></u>	<u><u>3.437</u></u>

Schoolvereniging voor Neutraal Bijzonder Onderwijs Casimir, Gouda

Model E: Verbonden partijen

Naam	Juridische Vorm 2019	Statutaire zetel	Code activiteiten	Eigen Vermogen 31-12-2019 EUR	Resultaat jaar 2019 Art.2:403 BW EUR	Deelname Ja/Nee %	Consolidatie Ja/Nee
SamenwerkingsVerband Primair Onderwijs Midden Holland	Stichting	Gouda	4	N.v.t.	Nee	0	N.v.t.

Code activiteiten: 1. contractonderwijs, 2. contractonderzoek, 3. onroerende zaken, 4. overige

B7 Niet uit de balans blijvende activa en verplichtingen

Per 1-1-2015 heeft de Schoolvereniging een leveringsovereenkomst met Eneco voor het gebruik van aardgas gedurende 6 jaar. Het maandbedrag per februari 2020 bedraagt € 1.102,13 per maand. Voor wat betreft elektriciteit is een overeenkomst afgesloten met De Vrije Energieproducent BV van 1-1-2015 t/m 31-12-2020. Per februari 2020 bedragen de voorschotten € 519,- per maand.

De aansprakelijkheidsverzekering is ondergebracht bij Marsh. De premie bedraagt € 1.730,- op jaarbasis excl. assurantiebelasting en poliskosten.

Voor schoonmaakonderhoud is per 1 augustus 2019 een overeenkomst aangegaan met Schoonmaakservice Van Der Zaan voor 1 kalenderjaar en zal na deze periode worden verlengd met 1 kalenderjaar. De maandelijkse kosten bedragen € 923,- incl. BTW voor de Herpstraat en € 1.546,- incl. BTW voor locatie Groeneweg.

Voor kopieerapparatuur is er een all-in huurovereenkomst met Ricoh. De overeenkomst is met ingang van 1-2-2013 aangegaan voor 60 maanden en wordt telkens stilzwijgend met 24 maanden verlengd. Het huurcontract wordt jaarlijks geïndexeerd en meertikken worden in rekening gebracht. Per 3 maanden wordt € 6.847,37 in rekening gebracht (prijspeil 2020.)

Per 1-4-2019 is een huurovereenkomst aangegaan met SG Equipment Finance voor het huren van 5 Chromebooks. De huurperiode bedraagt 4 jaar. De overeengekomen huurprijs bedraagt € 409,10 excl. BTW per jaar en zal jaarlijks bij vooruitbetaling worden voldaan.

Met de Gemeente Gouda is een overeenkomst aangegaan voor medegebruik van het gebouw aan de Groeneweg 30a te Gouda. De overeenkomst is ingegaan op 23 november 2016 en is stilzwijgend verlengd en overgegaan in Herpstraat 1 per 13-7-2018. Hierin zijn 6 groepen gehuisvest. De constructie is doorgezet, zonder een nieuw contract. Kosten op jaarbasis bedragen € 32.000,- in lijn met eerder contract.

B8 GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

Corona

In maart 2020 is Nederland getroffen door een uitbraak van het Corona-virus. Voor Schoolvereniging voor Neutraal Bijzonder Onderwijs Casimir betekent dit dat de school gesloten is. Het onderwijs wordt 'op afstand' gegeven.

Dit heeft impact op het proces van onderwijsgeven, alhoewel het onderwijs wel door kan gaan. Op dit moment wordt verwacht dat de financiële impact op het vermogen en het jaarresultaat 2020 beperkt zal zijn, omdat de baten (bekostiging door OCW) gecontinueerd worden en ook het personeel gewoon wordt doorbetaald.

B9 STATUTAIRE REGELING OMTRENT BESTEMMING RESULTAAT

Het bestuur verdeelt het resultaat over 2019 ad € 26.455 als volgt over de reserves.

	<u>2019</u>
	€
Resultaat algemene reserve	-35.999
Resultaat personeel CAO 2020 eenmalig	<u>62.454</u>
Resultaat bestemmingsreserve publiek (A)	<u>62.454</u>
Resultaat bestemmingsreserve (A+B)	62.454
Resultaat Eigen vermogen	<u><u>26.455</u></u>

B10 VASTSTELLING JAARVERSLAG

Opgesteld door het bestuur te Gouda op 2020.

Vastgesteld op2020 door de ledenvergadering/toezichthoudend orgaan.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het bestuur en het intern toezichthoudend orgaan van Schoolvereniging voor Neutraal Bijzonder Onderwijs "Casimir"

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2019

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2019 van Schoolvereniging voor Neutraal Bijzonder Onderwijs "Casimir" te Gouda gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Schoolvereniging voor Neutraal Bijzonder Onderwijs "Casimir". op 31 december 2019 en van het resultaat over 2019 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2019 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1. Referentiekader van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2019;
2. de staat van baten en lasten over 2019; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Schoolvereniging voor Neutraal Bijzonder Onderwijs "Casimir" zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

De Panoven 29A
4191 GW Geldermalsen
Postbus 241
4190 CE Geldermalsen

T (0345) 58 90 00
F (0345) 58 13 59
geldermalsen@vanreeacc.nl
www.vanreeacc.nl
KvK nr. 30248615

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2019 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5 lid 1 onderdeel j Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- het verslag van het intern toezichthoudend orgaan;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en paragraaf '2.2.2 Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf '2.2.2 Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en de overige OCW wet- en regelgeving.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en het intern toezichthoudend orgaan voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in

overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen. In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten toelichten in de jaarrekening.

Het intern toezichthoudend orgaan is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
 - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
 - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn

het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met het intern toezichthoudend orgaan onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Geldermalsen, 30 april 2020

Van Ree Accountants

Was getekend

drs. L.M.W. van der Vliet RA